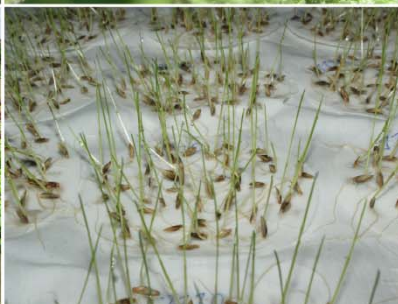

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

ZPRÁVA O ČINNOSTI ÚKZÚZ ZA ROK 2013

Obsah

1. Základní údaje

1.1	Základní identifikační údaje	4
1.2	Organizační struktura ÚKZÚZ k 31. 12. 2013	5
1.3	Rozmístění pracovišť ÚKZÚZ v roce 2013	6
1.4	Přehled základních činností v působnosti ÚKZÚZ	7
1.5	Personální oblast	8 - 10
1.6	Ekonomické a majetkové údaje	
1.6.1	Majetek organizace – aktiva	11 - 12
1.6.2	Majetek organizace – pasíva	13
1.6.3	Přehled pohledávek	14
1.6.4	Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů	14 - 15
1.6.4.1	Údaje o rozpočtu – závazné ukazatele	14
1.6.4.2	Oblast příjmů	15
1.6.4.3	Úpravy rozpočtu	15 - 18
1.6.4.4	Přehled výdajů vedených v ISPROFIN	18

2. Výsledky kontrolní a zkušební činnosti v jednotlivých oblastech

2.1 Hnojiva a půda

2.1.1	Registrace a ohlašování hnojiv	19
2.1.2	Kontroly používání, skladování a uvádění hnojiv do oběhu	19 - 20
2.1.3	Kontroly Cross Compliance	20
2.1.4	Delegované kontroly	20 - 21
2.1.5	Bazální monitoring půd	21
2.1.6	Registr těžkých kovů	21
2.1.7	Monitoring	21 - 22
2.1.8	Agrochemické zkoušení zemědělských půd	22
2.1.9	Stacionární výživářské a nádobové vegetační zkoušky	22 - 23
2.1.10	Lesnická činnost	23

2.2 Odrůdy

2.2.1	Ochrana práv k odrůdám a registrace odrůd	24
2.2.2	Zkoušky pro SDO	25
2.2.3	Metodické změny	25
2.2.4	Informace o odrůdách, publikační činnost	26
2.2.5	Mezinárodní spolupráce	26
2.2.6	Rozmístění zkušebních stanic ÚKZÚZ v roce 2013	27

2.3 Osivo a sadba

2.3.1	Rozsah uznávacího řízení v ČR	28 - 30
2.3.2	Činnost semenářských laboratorí	31
2.3.2.1	Počet analyzovaných vzorků za sklizňový ročník 2013	31
2.3.3	Kontrola osiva a sadby v oběhu	32
2.3.4	Pověřování a smlouvy	32

2.4	Trvalé kultury	
2.4.1	Oddělení vinohradnictví.....	33 - 34
2.4.2	Oddělení registru vinic.....	34 - 35
2.4.3	Oddělení trvalých kultur.....	36 - 38
2.4.4	Oddělení chmele.....	38
2.5	Krmiva	
2.5.1	Evidence krmivářských provozů.....	39
2.5.2	Úřední kontroly.....	39
2.5.3	Cílené kontroly a monitoring.....	40
2.5.4	Cross Compliance.....	40
2.5.5	Delegované kontroly.....	40
2.5.6	Znalecká činnost.....	40
2.5.7	Systém RASFF.....	41
2.5.8	Biologické zkoušení krmiv.....	41
2.5.9	Klasifikace JUT.....	41
2.6	Ekologické zemědělství	
2.6.1	Kontroly v ekologickém zemědělství.....	42
2.6.2	Seznam hnojiv použitelných v EZ.....	42
2.6.3	Udělování výjimek a používání konvenčních osiv v EZ.....	42 - 43
2.7	Národní referenční laboratoř	
2.7.1	Kontrola vstupů do půdy.....	45
2.7.2	Bezpečnost potravních řetězců.....	45
2.7.3	Kvalita rostlinné produkce.....	45
2.7.4	Zdravotní stav rostlin.....	45 - 46
2.7.5	Řešení vývojových úkolů.....	46
2.7.6	Legislativní činnost.....	46
2.7.7	Přístrojové vybavení.....	46
2.7.8	Mezilaboratorní porovnávací zkoušky.....	47
2.7.9	Pověřování externích laboratoří.....	47
2.7.10	Akreditace a certifikace.....	47
2.7.11	Mezinárodní projekty, mez. standardizace a mez. spolupráce.....	47 - 48
2.7.12	Publikační činnost a prezentace na odborných akcích.....	48
3.	Mezinárodní vztahy	
3.1	Spolupráce s mezinárodními organizacemi.....	49
3.2	Účast v mezinárodních projektech.....	49
4.	Interní audit	
4.1	Statut, plán a cíle Odboru auditu a řízení kvality.....	50 - 51
4.2	Interní audity v roce 2013.....	51 - 55
4.2.1	Řízení kvality.....	55
4.2.2	Výsledky interních auditů.....	56 - 58
4.3	Návrhy na zlepšení a plány na další období.....	59

1. Základní údaje

1.1 Základní identifikační údaje

Název zpracovatele: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Adresa sídla zpracovatele: Hroznová 2, 656 06 Brno

Identifikační číslo (IČ): 000 20338

Poštovní adresa: Hroznová 2, 656 06 Brno

Telefonní spojení: (+420) 543 548 111; (+420) 730 573 010

Faxové spojení: (+420) 543 211 148

Adresa elektronické pošty: ukzuz@ukzuz.cz

Internetové stránky: www.ukzuz.cz

ID: ugbaiq7

Způsob zřízení zpracovatele:

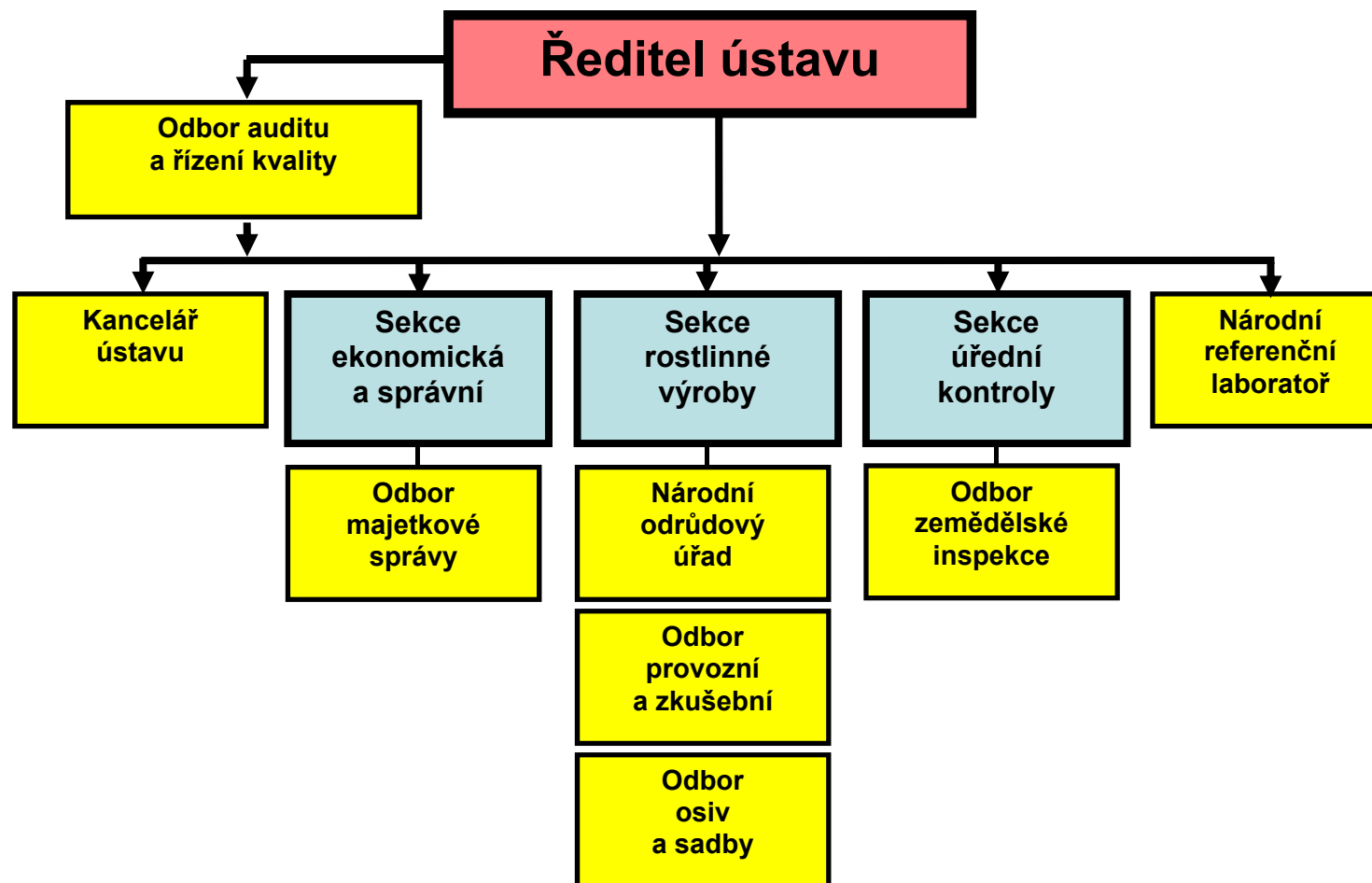
- Zřizovací listina - úplné a novelizované znění ze dne 31. 5. 2006, č. j. 19551/2006-11000;
- Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů.

Název zřizovatele: Ministerstvo zemědělství ČR

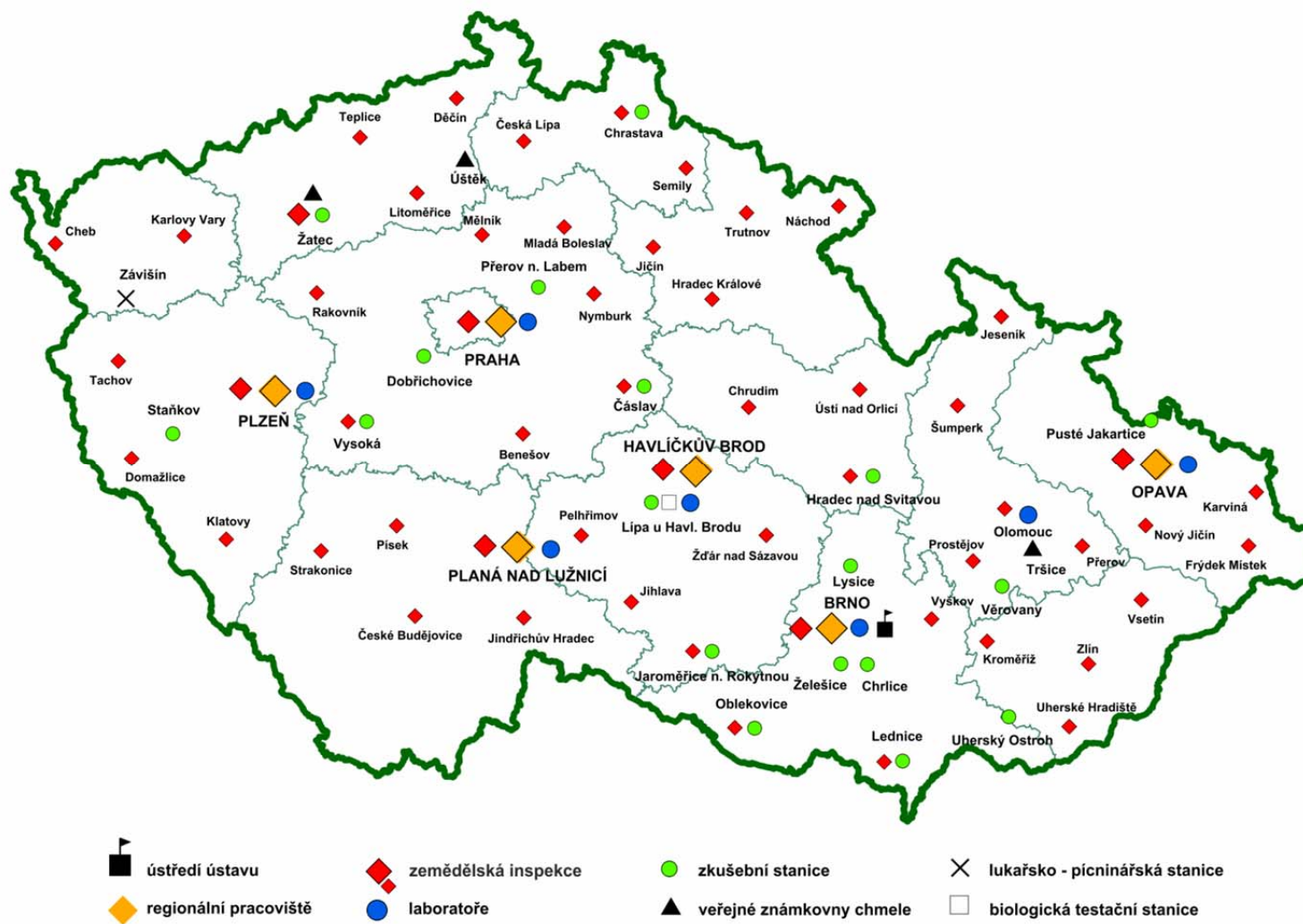
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský je od roku 2009 držitelem certifikátu ISO 9001:2008.

1.2 Organizační struktura ÚKZÚZ k 31. 12. 2013

Organizační struktura ústavu

1.3 Rozmístění pracovišť ÚKZÚZ v roce 2013

1.4 Přehled základních činností v působnosti ÚKZÚZ

PŘEHLED AKTUÁLNÍCH PRÁVNÍCH ÚPRAV DEFINUJÍCÍCH PŮSOBNOST ÚSTŘEDNÍHO KONTROLNÍHO A ZKUŠEBNÍHO ÚSTAVU ZEMĚDĚLSKÉHO NA JEDNOTLIVÝCH ÚSECÍCH	
Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti vinohradnictví a vedení společného vinařského a vinohradnického registru.
Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti kontroly krmiv a biologického zkoušení krmiv.
Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti registrace odrůd, osiva a sadby pěstovaných rostlin.
Zákon č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele, ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti ověřování chmele a evidence chmelnic.
Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti hnojiv a zkoušení půd.
Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochraně práv k odrůdám), ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti ochrany práv k odrůdám.
Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti kontroly klasifikace jatečně upravených těl zvířat.
Zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti registrace GMO odrůd.
Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.	Působnost v oblasti evidence ovocných sadů obhospodařovaných v režimu intenzivního ovocnářství.
Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů	Působnost v oblasti ekologického zemědělství (kontrolní činnost v prvovýrobě, udělování výjimek z pravidel ekologického zemědělství).

1.5 Personální oblast

Základní personální údaje k 31. 12. 2013

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 - 30 let	26	79	105	9
31 - 40 let	90	173	263	22,5
41 - 50 let	104	214	318	27,2
51 - 60 let	158	231	389	33,2
61 let a více	66	30	96	8,2
celkem	444	727	1171	100
%	38	62	100	x

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	%
základní	4	7	11	0,9
vyučen	0	4	4	0,3
střední odborné	58	57	115	9,8
úplné střední	3	16	19	1,6
úplné stř. odborné	59	231	291	24,9
vyšší odborné	2	6	8	0,7
vysokoškolské	318	405	723	61,7
celkem	444	727	1171	100
%	38	62	100	x

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců v roce 2013

Zaměstnanci	Nástupy	Odchody
Počet	178	204

Komentář k tabulce: V přehledu jsou zahrnuty také nástupy a odchody sezónních zaměstnanců, se kterými je pracovní poměr uzavírán několikrát během roku.

Trvání pracovního poměru zaměstnanců

Doba trvání	Počet	%
do 5 let	299	25,5
do 10 let	228	19,5
do 15 let	162	13,8
do 20 let	143	12,2
nad 20 let	339	28,9
celkem	1171	100,0

Počet pracovních míst s kvalifikačním požadavkem SJZ* (vybraná místa)

Jazyk	Počet pracovních míst s kvalifikačním požadavkem SJZ dle úrovně znalostí			Vybraná místa celkem
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	
AJ	0	49	3	52

* Standardizovaná jazyková zkouška

Vzdělávání zaměstnanců v roce 2013

Dle schváleného plánu vzdělávání byly uskutečněné vzdělávací akce v následujícím členění:

Uskutečněné vzdělávací akce	Počet účastníků
Vstupní:	
EVVO*	11
Základní vstupní školení MZe	18
Prohlubující:	
ÚOP**	474
Odborná	1205
	1708

* Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

** Úřední oprávnění periodická

Odborná témata - oblasti vzdělávání:

Oblast vzdělávání	Počet akcí	Počet účastníků
IT	12	22
Jazyky	70	69
Kvalita	6	12
Manažerské	1	1
Metrologie	3	3
Odpadové hospodářství	3	8
Zemědělství	45	430
Ostatní	55	660
	195	1205

1.6 Ekonomické a majetkové údaje

1.6.1 Majetek organizace - aktiva (dle rozvahy)

Název	Stav k 1. 1. 2013	Stav k 31. 12.2013
A. Stálá aktiva	659 767 041,54	615 296 461,12
1. Dlouhodobý nehmotný majetek		
- Software	18 830 397,84	18 796 810,73
- Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	15 805 712,09	15 282 730,91
- Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	968 400,00	968 400,00
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek celkem</i>	<i>35 604 509,93</i>	<i>35 047 941,64</i>
2. Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku		
- Oprávky k software	10 365 682,00	11 527 802,00
- Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	15 805 712,09	15 282 730,91
<i>Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku celkem</i>	<i>26 171 394,09</i>	<i>26 810 532,91</i>
3. Dlouhodobý hmotný majetek		
- Pozemky	81 776 650,08	82 232 935,59
- Stavby	467 128 750,98	436 613 997,31
- Samostatné mov. věci a soubory	442 084 621,50	454 795 797,19
- Pěstitelské celky trvalých porostů	1 042 821,68	755 880,71
- Drobný dlouhodobý hmotný majetek	148 769 541,65	153 253 594,06
- Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	7 691 390,58	
- Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	323 477,88	323 477,88
<i>Dlouhodobý hmotný majetek celkem</i>	<i>1 148 817 254,35</i>	<i>1 127 975 682,73</i>
4. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku		
- Oprávky ke stavbám	125 338 638,00	130 260 577,00
- Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	224 107 260,00	244 077 534,86
- Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	267 889,00	279 877,00
- Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	148 769 541,65	146 298 641,48
<i>Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku celkem</i>	<i>498 483 328,65</i>	<i>520 916 630,34</i>
5. Dlouhodobý finanční majetek		
<i>Dlouhodobý finanční majetek celkem</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
B. Oběžná aktiva	53 355 862,44	62 651 120,30
1. Zásoby		
- Materiál na skladě	13 615 100,13	
- Pořízení materiálu a materiál na cestě		
- Výrobky	557 448,79	

<i>Zásoby celkem</i>	14 172 548,92	
2. Pohledávky		
- Odběratelé	98 701,20	63 796,26
- Poskytnuté provozní zálohy	2 983 411,34	1 535 717,14
- Jiné pohledávky z hlavní činnosti	958 850,00	537 126,40
- Pohledávky za rozpočtové příjmy		
- Pohledávky z titulu daní a obdobných dávek	25 930,00	18 408,00
- Ostatní daně a poplatky		
- Pohledávky za zaměstnanci	85 194,00	14 065,70
- Jiné daně a poplatky	20 714,00	
- Ostatní krátkodobé pohledávky	6 280,00	27 375,09
<i>Pohledávky celkem</i>	4 179 080,54	2 196 488,59
3. Finanční majetek		
- Ceniny	53 568,00	42 433,00
- Běžný účet FKSP	787 565,14	811 753,72
- Ostatní běžné účty	33 745 280,24	41 850 461,08
<i>Finanční majetek celkem</i>	34 586 413,38	42 704 648,80
4. Dohadné účty aktivní		
- Náklady příštích období	298 819,60	343 584,37
- Dohadné účty aktivní	119 000,00	3 309 080,34
<i>Dohadné účty aktivní celkem</i>	417 819,60	3 652 664,71
Aktiva celkem	713 122 903,98	677 947 581,42

1.6.2 Majetek organizace - pasíva (dle rozvahy)

Majetek organizace – pasíva (rozvaha)

Název	Stav k 1. 1. 2013	Stav k 31. 12. 2013
C. Vlastní zdroje	676 481 324,05	633 168 006,32
1. Jmění účetní jednotky a upravující položky		
- Fond dlouhodobého majetku		
- Jmění účetní jednotky	993 632 329,26	987 270 959,24
- Dotace na pořízení dlouhodobého majetku		
- Fond oběžných aktiv		
- Oceňovací rozdíly při změně metody	-13 374 936,62	-13 744 508,36
- Jiné oceňovací rozdíly	-13 794 213,91	
- Opravy minulých období	-329 026 889,50	-329 026 889,50
<i>Jmění účetní jednotky a upravující položky celkem</i>	<i>637 436 289,23</i>	<i>644 499 561,38</i>
2. Fondy účetní jednotky		
- Fond kulturních a sociálních potřeb	852 762,03	875 082,12
- Fond rezervní		
<i>Finanční a peněžní fondy celkem</i>	<i>850 762,03</i>	<i>875 082,12</i>
3. Výsledek hospodaření		
- Hospodářský výsledek běžného účetního období	-355 821 921,21	-392 251 348,
- Výsledek hospodaření minulých účetních období	-741 082 524,48	-1 096 904 445,69
<i>Výsledek hospodaření celkem</i>	<i>-1 096 904 445,69</i>	<i>-1 489 155 794,39</i>
D. Cizí zdroje	36 641 579,93	44 779 575,10
Výdajové účty rozpočtového hospodaření		
1. Rezervy		
<i>Rezervy celkem</i>		
2. Dlouhodobé závazky		
<i>Dlouhodobé závazky celkem</i>		
3. Krátkodobé závazky		
- Dodavatelé		101 555,14
- Přijaté zálohy	199 462,38	125 151,65
- Závazky z dělené správy a kaucí	24 681,60	3 416,60
- Zaměstnanci		
- Jiné závazky vůči zaměstnancům	45 504,00	41 527,00
- Závazky ze sociálního zabezp. a zdrav. pojištění	10 985 054,00	13 471 551,00
- Ostatní přímé daně	3 122 845,00	4 278 975,00
- Daň z přidané hodnoty	280 973,00	950 519,00
- Ostatní krátkodobé závazky	18 929 345,05	22 646 882,10
<i>Krátkodobé závazky celkem</i>	<i>33 587 865,03</i>	<i>41 619 577,49</i>
4. Bankovní výpomoci a půjčky		
<i>Bankovní výpomoci a půjčky celkem</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
5. Přechodné účty pasivní		
- Výdaje příštích období	302 414,24	885 663,42
- Výnosy příštích období	155 388,66	41 307,66
- Dohadné účty pasivní	2 595 912,00	2 233 026,53
<i>Přechodné účty pasivní celkem</i>	<i>3 053 714,90</i>	<i>3 159 997,61</i>
Pasíva celkem	713 122 903,98	677 947 581,42

Majetek ústavu je využíván účelně v souladu s jeho určením. Věcná břemena tvoří především inženýrské sítě na našich pozemcích.

1.6.3 Přehled pohledávek

Přehled pohledávek organizace určených k vymáhání za rok 2013 v Kč

CELKOVÁ HODNOTA POHLEDÁVEK URČENÝCH K VYMÁHÁNÍ	327.087,16 Kč
Celková hodnota pohledávek již uhrazených	309.496,70 Kč
Celková hodnota pohledávek dosud neuhrazených	17.590,46 Kč
Celková hodnota odepsaných pohledávek	0,- Kč
Celková hodnota pohledávek za dlužníky v konkurzním řízení	0,- Kč
Celková hodnota pohledávek, které jsou předmětem právních sporů	14.590,46 Kč
Celková hodnota pohledávek přihlášených do vyrovnání	0,- Kč
Zajištění pohledávek (zástavní právo, uznání závazku aj.)	neuplatněno

1.6.4 Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů

1.6.4.1 Údaje o rozpočtu - Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2013

rozpočtové funkční zařazení (paragraf)	1062, 1037, 3799		
	v tis.Kč		v tis. Kč
Závazné ukazatele	Schválený rozpočet 2013	Upravený rozpočet k 31.12.2013	Skutečnost za rok 2013 celkem vč. použití mimorozp.zdrojů a převodu do RF
Rozpočet příjmů			
P ř í j m y OSS celkem	23 950	27 248	59 831
(vč. doplňkových, nahodilých a ost. příjmů)			
z toho: daňové příjmy			
Rozpočet výdajů			
1. Běžné výdaje OSS celkem	363 557	381 768	401 684
v tom: platy zaměstnanců a ostatní platby za proved.práci			
(podsesk. pol. 501,2)	213 272	215 239	214 404
z toho: státní správa (rozp.odv. 106)	213 272	215 239	214 404
platy zaměstnanců (pol. 5011)	211 342	212 610	212 610
povinné pojistné placené zaměstnavatelem (podsesk.pol. 503)	72 512	72 969	72 969
převod fondu kult. a soc. potřeb (pol. 5342)	2 114	2 127	2 127
účelové a ostatní běžné výdaje	75 659	91 432	112 184
2. Investiční výdaje OSS celkem	21 138	22 752	22 772
(čerpání z rozp. výd. účtu 916)			
z toho: vázání výdajů podle usn. vlády č. 552/2010 (jednotlivě)			
Ú h r n výdajů (1 a 2)	384 695	404 520	424 6

1.6.4.2 Oblast příjmů - Přehled příjmů organizace v roce 2013

Položka – skupina příjmů	Původní rozpočet v tis. Kč	Upravený rozpočet v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	%
- správní poplatky	1 950	1 950	1 568	80,41
- z vlastní činnosti	22 000	22 000	38 744	176,11
- z pronájmu majetku	0	0	1 621	x
- z úroků	0	0	7	x
- za přijaté sankční platby	0	0	945	x
- z mank a přeplatků minulých let	0	0	553	x
- přijaté pojistné náhrady	0	0	114	x
- z prodeje investičního majetku	0	0	15 833	x
- ostatní příjmy	0	0	446	x
- převody z Národního fondu – neinvestiční	0	2 431	0	x
- převody z Národního fondu - investiční	0	867	0	x
Celkem	23 950	27 248	59 831	249,82

1.6.4.3 Úpravy rozpočtu

V průběhu roku 2013 došlo k následujícím úpravám rozpočtu neinvestičních i investičních výdajů (v tis. Kč).

Úprava rozpočtu (rozpočtové opatření)	Datum úpravy	Ostatní běžné výdaje	Kapitálové prostředky	Prostředky na platy	Ostatní osobní výdaje	Zákonné odvody	FKSP
15199/2013-MZE-13212	26.4.2013	2 000	0	0	0	0	0
38387/2013-MZE-13212	25.6.2013	801	0	0	0	0	0
38922/2013-MZE-13212	9.7.2013	1 200	0	0	0	0	0
36101/2013-MZE-13212	11.7.2013	675	425	0	0	0	0
55096/2013-MZE-13212	30.8.2013	4 873	169	0	0	0	0
46062/2013-MZE-13212	16.9.2013	238	123	0	0	0	0
64286/2013-MZE-13212	30.9.2013	0	30	0	0	0	0
73253/2013-MZE-13212	1.11.2013	800	0	0	0	0	0
66995/2013-MZE-13212	7.11.2013	3 084	0	0	0	0	0
77065/2013-MZE-13212	20.11.2013	724	0	0	0	0	0
76888/2013-MZE-13212	21.11.2013	35	0	0	0	0	0
76493/2013-MZE-13212	25.11.2013	1 343	867	268	700	117	3
79922/2013-MZE-13212	3.12.2013	0	0	1 000	0	340	10
Mezisoučet	xxx	15 773	1 614	1 268	700	457	13
Původní rozpočet	xxx	75 659	21 138	211 342	1 930	72 512	2 114
Konečný rozpočet	xxx	91 432	22 752	212 610	2 630	72 969	2 127

Prostředky poskytnuté zřizovatelem v průběhu roku se týkaly dále uvedených programů a úkolů:

- **Č. j. 15199/2013-MZE-13212 ze dne 26. 4. 2013** – prostředky poskytnuté na základě naší žádosti č. j. 161-3/SES/UKZUZ/2013 ze dne 12. 3. 2013 a kladného rozhodnutí ministra s účelovým určením na krytí zvýšených výdajů spojených s prováděním kontrolních

šetření a analýz v oblasti rostlinných komodit pro SZIF. Celková částka **zvýšení ostatních běžných výdajů** činila **2 000 tis. Kč**.

- **Č. j. 38387/2013-MZE-13212 ze dne 24. 6. 2013** – prostředky poskytnuté na podkladě Ministerstva zahraničních věcí č. j. 228342/2013-OSR ze dne 5. 4. 2013, smlouvy o zpracování „Evaluační zprávy systému kontroly a certifikace rostlinného rozmnožovacího materiálu v Bosně a Hercegovině“, dále rozpočtového opatření MF č. j. MF-64227/2013/19-1904 ze dne 21. 6. 2013 (převod z kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí) s účelovým určením na realizaci uvedeného projektu v rámci zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS). Celková částka **zvýšení ostatních běžných výdajů** činila **801 tis. Kč**.
- **Č. j. 38922/2013-MZE-13212 ze dne 9. 7. 2013** - prostředky poskytnuté na základě naší žádosti č. j. 161-7/SES/UKZUZ/2013 ze dne 24. 6. 2013 se zdůvodněním a kladného rozhodnutí ministra s účelovým určením na krytí zvýšených výdajů spojených s prováděním kontrolních analýz půd a následného vyhodnocování z hlediska platné legislativy a možného vlivu na kvalitu a zdravotní nezávadnost pěstovaných plodin a na životní prostředí v oblastech postižených povodněmi 2013. Celková částka **zvýšení ostatních běžných výdajů** činila **1 200 tis. Kč**.
- **Č. j. 36101/2013-MZE-13212 ze dne 11. 7. 2013** – prostředky poskytnuté na základě žádosti odboru environmentálních podpor PRV 14130 č. j. 34866/2013-14131 ze dne 11. 6. 2013 a požadavku ÚKZÚZ č. j. 161-9/UKZUZ/SES/2013 ze dne 24. 6. 2013. Prostředky byly poskytnuté s účelovým určením na finanční zajištění projektu č. 34803/2013-MZE-14131 „Aktualizace systému kontroly hospodaření zemědělských podniků ve zranitelných oblastech, v rámci implementace směrnice Rady 91/676/EEC (Nitrátová směrnice) a spolupráce na jeho výkladu. Dále ověření a porovnání užitných vlastností různých druhů organických hnojiv v polních podmínkách“. Celková částka **zvýšení provozních výdajů** činila **675 tis. Kč**, částka **zvýšení kapitálových výdajů** činila **425 tis. Kč** s programovým určením na pořízení speciálních GPS určených k přesnému zaměření pozemků.
- **Č. j. 55096/2013-MZE-13212 ze dne 30. 8. 2013** – úprava prostředků na základě naší žádosti č.j. 161-8/SES/UKZUZ/2013 ze dne 24. 6. 2013 a stanoviska ministra zemědělství s účelovým určením na zajištění nákupu licencí Microsoft dle „Prováděcí smlouvy Enterprise – Státní správa“. Celková částka **zvýšení provozních výdajů** činila **4 873 tis. Kč** a částka **zvýšení kapitálových výdajů** činila **169 tis. Kč**.
- **Č. j. 46062/2013-MZE-13212 ze dne 16. 9. 2013** – úprava prostředků na základě naší žádosti č. j. 161-10/SES/UKZUZ/2013 ze dne 26. 7. 2013, a stanoviska ministra zemědělství s účelovým určením na finanční zajištění podílu ČR na realizaci projektu Operačního programu přeshraniční spolupráce CZ.3.22/1.2.00/12.03445 „Rizika a přínosy aplikace exogenní organické hmoty na půdu“. Celková částka **zvýšení provozních výdajů** činila **238 tis. Kč**, částka **zvýšení kapitálových výdajů** činila **123 tis. Kč**.
- **Č. j. 64286/2013-MZE-13213 ze dne 30. 9. 2013** – úprava prostředků na základě naší žádosti č. j. 161-10/SES/UKZUZ/2013 ze dne 26. 7. 2013, a stanoviska ministra zemědělství s účelovým určením na finanční zajištění podílu ČR na realizaci projektu Operačního programu přeshraniční spolupráce CZ.3.22/1.2.00/12.03445 „Rizika a přínosy aplikace exogenní organické hmoty na půdu“. Celková částka **zvýšení kapitálových výdajů** činila **30 tis. Kč**.

- **Č. j. 73253/2013-MZE-13213 ze dne 1. 11. 2013** – úprava prostředků na základě žádosti odboru koncepcí a ekonomiky LH 16220 č. j. 72024/2013-MZE-16221 na základě závazného pokynu MZe, kterým stanoví postup při poskytování a úhradě služeb v rámci podpory hospodaření v lesích (č. j. 30406/2009-16000 ze dne 11. 9. 2009). Finanční prostředky byly poskytnuty s účelovým určením na výdaje spojené s plněním úkolů stanovených odborem hospodářské správy a ochrany lesů 16210 podle specifikace činností č. j. 62698/2013-MZE-16212 ze dne 25. 9. 2013. Celková částka **zvýšení prostředků na ostatní běžné výdaje činila 800 tis. Kč.**
- **Č. j. 66995/2013-MZE-13212 ze dne 7. 11. 2013** – úprava prostředků poskytnutých na základě naší žádosti č. j. 27-43/KÚ-SŘÚ/UKZUZ/2013 ze dne 7. 10. 2013 se zdůvodněním a stanoviska ministra zemědělství, s účelovým určením na krytí zvýšených výdajů spojených s procesem slučování s OSS Státní rostlinolékařská správa, a to především na pokrytí výdajů spojených se slučováním pracovišť a stěhováním inspektorů rostlinolékařské správy z pronajatých pracovišť do objektů ÚKZÚZ a s tím souvisejícími stavebními úpravami a úpravami programového vybavení. Celková částka **zvýšení prostředků na ostatní běžné výdaje činila 3 084 tis. Kč.**
- **Č. j. 77065/2013-MZE-2013 ze dne 20. 11. 2013** – úprava prostředků na základě podkladu Ministerstva zahraničních věcí č. j. 236462/2013-OSR ze dne 4. 11. 2013, uzavřených smluv a rozpočtového opatření MF-108235/2013/19-1904 ze dne 19. 11. 2013 (převod z kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí). Prostředky jsou určeny na realizaci dvou projektů v rámci zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS), a to:
 - projekt v Bosně a Hercegovině „Institucionální podpora certifikace a kontroly rostlinného materiálu“,
 - vypracování „Projektového dokumentu zaměřeného na vybudování registru vín v Moldavské republice“.

Celková částka **zvýšení prostředků na ostatní běžné výdaje činila 724 tis. Kč**, z toho **380 tis. Kč** na projekt v Bosně a Hercegovině a 344 tis. na projekt v Moldavské republice.
- **Č. j. 76888/2013-MZE-2013 ze dne 21. 11. 2013** – úprava prostředků na základě rozpočtového opatření MF č.j. 109740/2013/19-1904 ze dne 18. 11. 2013, kterým byly z kapitoly 375 – Státní úřad pro jadernou bezpečnost převedeny do kapitoly 329 – MZe prostředky na rozpočtové krytí výdajů k zajištění a obnově činnosti celostátní radiační monitorovací sítě, ve znění vyhlášky č. 27/2006 Sb. Celková částka **zvýšení ostatních běžných výdajů činila 35 tis. Kč.**
- **Č. j. 76493/2013-MZE-2013 ze dne 25. 11. 2013** – úprava prostředků na základě předložené žádosti č.j. 161-10/SES/UKZUZ/2013 ze dne 26. 7. 2013 a rozpočtového opatření MF č.j. MF-100070/2013/19-1904 ze dne 15. 11. 2013 s účelovým určením na zajištění financování Operačního programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika – Polská republika 2007-2013 „Rizika a přínosy aplikace exogenní organické hmoty na půdu“, registrační číslo CZ.3.22/1.2.00/12.03445. Celková částka **zvýšení ostatních běžných výdajů činila 1 343 tis. Kč**, částka **zvýšení kapitálových prostředků činila 867 tis. Kč**, částka **zvýšení prostředků na platy činila 268 tis. Kč**, částka **zvýšení prostředků na ostatní osobní výdaje činila 700 tis. Kč**, částka **zvýšení prostředků na zákonné odvody činila 117 tis. Kč**, částka **zvýšení prostředků na FKSP činila 3 tis. Kč**. Uvedené částky představují zajištění předfinancování podílu EU na daném

projektu, částky představující zajištění předfinancování podílu ČR jsou zajištěny převodem z běžného rozpočtu ústavu.

- **Č. j. 79922/2013-MZE-2013 ze dne 3. 12. 2013** – úprava prostředků na základě naší žádosti a opatření MF č.j. MF-112036/2013/19-1904 ze dne 29. 11. 2013 s účelovým určením na pokrytí nákladů se zvýšeným objemem prací v souvislosti s procesem slučování s OSS Státní rostlinolékařská správa. Celková **částka zvýšení prostředků na platy činila 1 000 tis. Kč**, částka **zvýšení prostředků na zákonné odvody činila 340 tis. Kč** a částka **zvýšení prostředků na FKSP činila 10 tis. Kč**.

V roce 2013 nevznikla ústavu povinnost dodatečného odvodu finančních prostředků z důvodu neplnění povinného podílu osob se zdravotním postižením.

1.6.4.4 Výdaje určené na financování programů reprodukce majetku vedených v ISPROFIN

Přehled výdajů na financování programů reprodukce majetku vedených v ISPROFIN v roce 2013

Název investice	Počáteční rozpočet 2013 (v tis. Kč)	Upravený rozpočet 2013 (v tis. Kč)	Skutečnost 2013 (v tis. Kč)
Programové vybavení	400	835	834
Budovy, haly a stavby – celkem, z toho:	950	795	794
- <i>individuální</i>	0	0	0
- <i>agregované</i>	950	795	794
Stoje, přístroje a zařízení – celkem, z toho:	14 738	16 755	16 689
- <i>individuální</i>	3 780	5 898	5 898
- <i>agregované</i>	10 958	9 323	9 322
- <i>agregované – Nitrátová směrnice</i>	0	425	424
- <i>agregované – OPPS-podíl ČR</i>	0	153	143813
- <i>agregované – OPPS-podíl EU</i>		867	813
- <i>agregované – prostředky NAR</i>		89	89
Dopravní prostředky	3 500	3 242	3 241
Výpočetní technika	1 550	1 092	1 092
Pozemky	0	122	122
Celkem rozpočet 2013	21 138	22 841	22 772

2. Výsledky kontrolní a zkušební činnosti v jednotlivých oblastech

2.1 Hnojiva a půda

Stručný popis činností:

- Registrace hnojiv a pomocných látek, udělování souhlasu s uváděním ohlášených hnojiv do oběhu, vzájemné uznávání hnojiv a pomocných látek, evidence HNOJIV ES.
- Kontroly používání, skladování a uvádění hnojiv a pomocných látek do oběhu.
- Kontroly podmíněnosti v rámci kontrolního systému Cross Compliance.
- Kontroly vybraných požadavků v rámci agroenvironmentálních opatření a zvláštních podpor pro SZIF.
- Monitoring zemědělských půd, monitoring kvality látek aplikovaných na půdu (upravených kalů, rybničních sedimentů), sledování depoziční zátěže rostlin prostřednictvím aktivního biomonitoringu, vedení Seznamu kontaminovaných ploch.
- Zajišťování a vyhodnocování agrochemického zkoušení zemědělských půd.
- Vedení dlouhodobých přesných polních zkoušek (stacionárů), zajišťování polních nádobových zkoušek.
- Zjišťování půdních vlastností lesních pozemků a úrovně výživy dřevin.

2.1.1 Registrace a ohlašování hnojiv, vzájemné uznávání, HNOJIVA ES

V režimu registrace bylo v roce 2013 vydáno celkem **452** rozhodnutí, z toho **178** rozhodnutí o registraci, **255** prodloužení platnosti registrace a v **19** případech bylo vydáno rozhodnutí o změně žádosti o registraci. Dále bylo ohlášeno **89** hnojiv, v režimu vzájemného uznávání bylo evidováno **38** výrobků a v režimu HNOJIV ES **97** hnojiv. Zrušeno bylo **14** rozhodnutí o registraci.

2013	Počet
Vydaná rozhodnutí celkem	452
- rozhodnutí o registraci hnojiva/pomocné látky	178
- prodloužení platnosti registrace	255
- žádost o změnu rozhodnutí o registraci	19
Ohlášená hnojiva	89
Vzájemné uznávání	38
HNOJIVA ES	97
Zrušené registrace	14

2.1.2 Kontroly používání, skladování a uvádění hnojiv a pomocných látek do oběhu

U hnojiv se v oblasti prvovýroby ověřuje jejich skladování a používání, v roce 2013 bylo v rámci tzv. národních kontrol realizováno celkem 65 kontrol na místě, z toho u 10 z nich bylo prověřeno skladování dusičnanu amonného. Mimo prvovýrobu se kontroluje uvádění hnojiv do oběhu - výroba, distribuce, obchodní síť, v roce 2013 to znamenalo celkem 170 kontrol.

2013	Počet kontrol	Odebrané vzorky	Nevyhovující
Kontroly používání, skladování a uvádění hnojiv do oběhu	235	181	14

2.1.3 Kontroly Cross Compliance

V rámci kontrol podmíněnosti (Cross Compliance) bylo v roce 2013 kontrolováno v oblasti hnojiv 5 následně uvedených okruhů:

- Ochrana podzemních vod proti znečištění (SMR 2)
- Používání upravených kalů z čistíren odpadních vod (SMR 3)
- Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (SMR 4)
- Minimální požadavky pro používání hnojiv v rámci agroenvironmetálních opatření (AEO), (SMR 5a)
- Kontrola zákazu hnojení v ochranném třímetrovém pásu od břehové čáry útvarů povrchových vod (standard GAEC 11).

Mezi nejčastější pochybení patřilo skladování závadných látek v nevyhovujících skladech, únik těchto látek do prostředí, popřípadě nevybudování kontrolního systému pro upozornění na případný únik ropných látek, hnojení ve vymezeném tří metrovém pásu od vodního toku nebo aplikace dusíkatých hnojiv v období zákazu hnojení.

2013	Počet kontrol CC
SMR 2	339
SMR 3	294
SMR 4	203
SMR 5a	138
GAEC 11	405
Celkem kontroly	1379

2.1.4 Delegované kontroly

▪ Kontroly podmínek v rámci agroenvironmetálních opatření dle NV č. 79/2007 Sb. Tyto kontroly se zaměřují na dodržování limitů při hnojení v rámci ošetřování travních porostů (louky, pastviny), zatravňování orné půdy, hnojení v oblastech Natura 2000, posuzování limitů hnojení u zeleniny pěstované v rámci integrované produkce. Dále je ústavem kontrolováno dodržování speciálních podmínek u ovocných sadů a vinic v rámci hnojení.

- Kontroly pěstitelů brambor a pěstitelů chmele v rámci dodržování zvláštních podpor dle NV č. 60/2012 Sb.

U pěstitelů brambor na výrobu škrobu a pěstitelů chmele se kontrolují maximální stanovené limity hnojení (N, P₂O₅, K₂O, MgO).

2013	Počet kontrol
AEO	638
Zvláštní podpory	30

2.1.5 Bazální monitoring půd (BMP)

V roce 2013 proběhly odběry půdních vzorků v základním systému vzorkování, tzn. že ze všech **214** monitorovacích ploch byly odebrány půdní vzorky z ornice (O) a podorničí (P) a v případě trvalých travních porostů také ze třetího horizontu R. Celkem bylo odebráno **1880** vzorků.

V roce 2013 proběhly také každoroční odběry půdních vzorků z vybraných monitorovacích ploch. Bylo odebráno **40** půdních vzorků ornice ze **40** stálých ploch Bazálního monitoringu půd a **5** vzorků svrchního horizontu z ploch v chráněných územích (CHÚ) určených ke stanovení vybraných perzistentních organických polutantů (POPs).

Dále byly v rámci BMP odebírány vzorky rostlin pro stanovení celkového obsahu rizikových prvků a vybraných POPs na stanovených **25** plochách základního subsystému BMP a **27** plochách subsystému kontaminovaných ploch BMP. Celkem bylo odebráno **91** vzorků rostlinného materiálu.

2013	Počet
Vzorky půdy BMP – základní vzorkování	1880
Vzorky půdy BMP – každoroční odběry	40
Vzorky půdy z CHÚ	5
Vzorky rostlin BMP	91

2.1.6 Registr těžkých kovů

Pro Registr těžkých kovů bylo v roce 2013 vybráno ze vzorků AZZP celkem **547** vzorků půd, z toho v rámci agendy „zahušťování“ na zemědělských půdách **451** vzorků půd a v rámci agendy „ekologičtí zemědělci“ **96** vzorků půd.

Podle získaných a archivovaných dat je v současné době v České republice kolem **0,2 %** ploch zemědělských půd (orná půda a TTP) s nadlimitními obsahy rizikových prvků stanovené v lučavce královské. Toto číslo je pouze orientační, protože nejsou zatím pokryty všechny katastry České republiky. Hodnocení bylo provedeno podle vyhlášky č. 13/1994 Sb.

2013	Počet
Vzorky RTK – zahušťování	451
Vzorky RTK – ekologičtí zemědělci	96

2.1.7 Monitoring kalů čistíček odpadních vod

V roce 2013 bylo odebráno **78** vzorků kalů z čistíren odpadních vod, jejichž produkce je dále využívána v zemědělství, nebo se jedná o velké a dlouhodobě monitorované ČOV. Ve všech vzorcích je stanoven obsah těžkých kovů a ve vybraných **21** vzorcích organické polutanty.

Monitoring kvality půdy a rostlin po aplikaci kalů

V roce 2013 bylo vybráno **54** vzorků půd po aplikaci kalů a odebráno **12** vzorků rostlin. Ve vzorcích se provádí analýzy těžkých kovů.

Monitoring sedimentů

Od roku 1995 do konce roku 2013 bylo odebráno a zanalyzováno celkem **455** vzorků sedimentů (v roce 2013: 23 vzorků). Z uvedeného počtu je **252** rybníků „polních“

a **138** rybníků „návesních“, **43** rybníků lesních a **23** sedimentů z toků. V sedimentech se provádí stanovení výměnného pH, zrnitosti, přístupných živin, těžkých kovů a POPs.

Aktivní biomonitoring

Jako bioindikátory slouží rostliny jílku mnohokvětého a borovice černé. V roce 2013 byl aktivní biomonitoring provozován na **7** stanovištích a odebráno a analyzováno bylo **24** vzorků jílku a **8** vzorků jehličí. Ve všech vzorcích jsou stanoveny obsahy těžkých kovů a 16 EPA PAH.

2013	Počet
Vzorky kalů ČOV	78
Vzorky půda po aplikaci kalů	54
Vzorky rostliny po aplikaci kalů	12
Vzorky sedimenty	23
Vzorky aktivní biomonitoring	32

Bezprostředně po červnových povodních 2013 nabídl ÚKZÚZ, Oddělení bezpečnosti půdy a lesnictví, pomoc oblastem postiženým záplavami a to formou provedení odběrů vzorků půdy a následného vyhodnocení chemických analýz z hlediska platné legislativy a možného vlivu

na kvalitu a zdravotní nezávadnost pěstovaných plodin. Dále ústav přistoupil k provedení plošného monitoringu kvality zemědělské půdy na pozemcích zasažených povodní. Celkem bylo odebráno **117** vzorků půd a **4** vzorky sedimentů.

2013	Počet
Vzorky z povodní	121

2.1.8 Agrochemické zkoušení zemědělských půd (AZPP)

AZPP představuje pravidelné zjišťování vybraných parametrů půdní úrodnosti; provádí se v šestiletých cyklech a zahrnuje odběr vzorků, jejich chemický rozbor a vyhodnocení výsledků.

V roce 2013 bylo prozkoušeno celkem **371 101 ha** z.p., což představuje **75,0 %** celoročního plánu a bylo odebráno **61 850** půdních vzorků (**91,4 %**). Pro MZe byla za tuto oblast vypracována výroční zpráva „Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd za období 2007 – 2012“.

2013	Počet
Odběry půdních vzorků/ha	371 101
Odběry půdních vzorků/vzorky	61 850

2.1.9 Stacionární výživářské a nádobové vegetační zkoušky

V roce 2013 byly na **13** odrůdových stanicích vedeny **3** stacionární polní zkoušky, celkem na **1872** pokusných parcelách. Provádí se zde dlouhodobé zkoušky různého způsobu a stupňované intenzity základního hnojení a různého způsobu organického hnojení při omezeném používání minerálních hnojiv. Hodnotí se vliv na výnos, kvalitu pěstovaných

plodin a půdní vlastnosti. Výsledky byly publikovány na odborných setkáních v České republice i v zahraničí.

Ve zranitelné oblasti na třech lokalitách v rozsahu **72** parcel byla vedena dlouhodobá polní zkouška porovnávací účinnost organických hnojiv (kejdy, digestátů, kompostu) a minerálního hnojiva.

Na **13** lyzimetrických stanovištích v odlišných klimatických a půdních podmínkách jsou dlouhodobě sledovány vstupy živin a doprovodných látek do půdy. Hodnotí se vstupy z organických a minerálních hnojiv, srážkových vod, případně závlahové vody a dále výstupy živin odčerpané sklizní a ztráty živin zjištěné v eluátu.

Ve vegetační hale v Brně byly v roce 2013 založeny **4** nádobové zkoušky ve **396** nádobách.

V registrační zkoušce byl ověřován vliv kapalných hnojiv FOS s růstovými regulátory. Pokusnými plodinami byla zelenina, okurky a rajčata. V postregistrační zkoušce bylo třetím rokem sledováno hnojivo Rošťák na bázi rostlinného popele, které má charakter organominerálního draselno-vápenatého hnojiva.

2013	Počet
Počet pokusných parcel	1944
Lyzimetrická stanoviště	13
Počet pokusných nádob	396

2.1.10 Lesnická činnost

Stěžejní lesnická činnost, tedy průzkum výživy lesa, byla v tomto roce zaměřena na Přírodní lesní oblast Západočeská pahorkatina. Zde byly odebrány půdní a rostlinné vzorky na **100** odběrných místech, rozmístěných po celé ploše území.

Kontrolní část lesnické činnosti ústavu byla naplněna periodickým odběrem vápněných a k nim příslušných kontrolních míst v Přírodní lesní oblasti Krušné hory na území spravovaném lesní správou Lesů České republiky s. p. - Litvínov. Zde bylo umístěno **20** odběrných míst.

Lignikultura energetických dřevin na Šumavě byla dendrometricky vyhodnocena. Každoroční měření poskytuje významné poznatky o možnostech pěstování rychlerostoucích dřevin v oblastech horských pastvin.

	Počet odběrných míst
Průzkum výživy lesa	100
Kontrola vápnění	20

2.2 Odrůdy

Stručný popis činnosti:

- Udělování ochranných práv k odrůdám rostlin.
- Registrace odrůd rostlin.
- Vedení Státní odrůdové knihy a vydávání Seznamu registrovaných odrůd zapsaných ve Státní odrůdové knize.
- Zkoušení odrůd pro registraci, udělování ochranných práv k odrůdám rostlin a kontrola registrovaných odrůd.
- Organizování odrůdových zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.
- Zveřejňování informací o odrůdách.
- Na základě pověření Správní Radou Odrůdového úřadu Společenství (CPVO) provádění zkušební činnosti v souladu s nařízením Rady (EC) 2100/94.
- Zastupování České republiky v Mezinárodní unii na ochranu nových odrůd (UPOV).
- Tvorba, připomínkování a zavádění příslušných národních, evropských a mezinárodních metodik.
- Spolupráce s odrůdovými úřady členských států UPOV.

2.2.1 Ochrana práv k odrůdám a registrace odrůd

Řízení pro účely udělení ochranných práv k odrůdám dle zákona č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochraně práv k odrůdám), ve znění pozdějších předpisů a registrační řízení dle zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů zajistil Národní odrůdový úřad

u všech odrůd v odborně zdůvodněném rozsahu. Pro účely registrace, ověřování odrůd po registraci, udělení ochranných práv k odrůdám, vegetační zkoušky odboru osiv a sadby a pokusy odboru a bezpečnosti půdy a krmiv bylo založeno **1195** pokusů, což představuje celkem **80747** parcel na vlastních pracovištích ústavu i u pověřených subjektů. Plánované pokusy byly založeny a vedeny na všech pracovištích bez výrazných technických problémů. Žadatelé o registraci a ochranu práv byli průběžně seznamováni s výsledky příslušných zkoušek a to okamžitě po jejich zpracování v komplexní tabulkové formě.

U všech polních plodin proběhla se žadateli společná jednání o průběhu a výsledcích zkoušek a nebyly zaznamenány žádné rozpory ve věcech hodnocení zkoušených odrůd a metodik zkoušek.

V roce 2013 bylo přijato **70** žádostí o udělení ochranných práv, vydáno **58** osvědčení o udělení ochranných práv a **29** rozhodnutí o zániku ochranných práv. V řízení o registraci bylo přijato **638** žádostí, **308** vzato zpět, bylo vydáno **214** rozhodnutí o registraci, **30** rozhodnutí o zrušení registrace a **5** žádostí bylo zamítnuto. Proti rozhodnutí ústavu o ukončení řízení bez registrace (o zamítnutí žádosti) bylo podáno **1** odvolání. Ministerstvo zemědělství ČR vyhovělo odvolání a odrůda byla registrována.

Přehled správních řízení

	Ochrana práv	Registrace	Prodloužení registrace
Žádosti přijaté	70	538	100
Zemědělské druhy	41	494	56
Zeleninové druhy	1	33	39
Ovocné druhy	17	11	5
Okrasné druhy	10	-	-
Léčivé a aromatické rostliny	1	-	-
Žádosti vzaté zpět	1	306	2
Žádosti zamítnuté	-	5	-
Rozhodnutí	58	160	54
Zemědělské druhy	40	127	37
Zeleninové druhy	-	33	17
Ovocné druhy	6	-	-
Okrasné druhy	12	-	-
Léčivé a aromatické rostliny	-	-	-
Zrušení	29	30	
Uplynutí doby	16	107	

Počet odrůd - stav k 31. 12. 2013

Registrované odrůdy	3056
Odrůdy v řízení o registraci	1412
Chráněné odrůdy	724
Odrůdy v řízení o udělení OP	206

2.2.2 Zkoušky pro Seznam doporučených odrůd (§ 38, zákon č. 219/2003 Sb.)

Pro Seznam doporučených odrůd Národní odrůdový úřad zorganizoval a zajistil 72 samostatných pokusů celkem s 5352 parcelami na lokalitách mimo ústav financovaných z dotačního titulu 9. A b.4 - podpora pro samostatné odrůdové zkoušky. Zkoušky proběhly dle metodik zpracovaných ústavem, sumarizaci a publikaci výsledků zajistili specialisté odboru.

2.2.3 Metodické změny

S účinností od 1. 8. 2013 vešly v platnost aktualizované metodiky zkoušek užitné hodnoty. Metodiky zkoušek odlišnosti, uniformity a stálosti jsou pravidelně aktualizovány v návaznosti na evropskou legislativu. Seznamy aktualizovaných metodiky byly uveřejněny ve vyhlášce č. 449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd.

2.2.4 Informace o odrůdách

Informace o výsledcích zkoušek užitné hodnoty a doporučování odrůd byly publikovány průběžně na webových stránkách ústavu, v Přehledech odrůd a Seznamech doporučených odrůd.

Seznam doporučených odrůd a přehled odrůd obilniny a luskoviny	náklad 4500 výtisků
Seznam doporučených odrůd a přehled odrůd olejnin	náklad 3000 výtisků
Přehled odrůd kukuřice	náklad 1200 výtisků
Seznam doporučených odrůd cukrovky	náklad 500 výtisků
Seznam doporučených odrůd brambor	náklad 2500 výtisků
Přehled odrůd slunečnice	náklad 1000 výtisků
Přehled odrůd lnu	náklad 500 výtisků
Přehled odrůd ovoce	náklad 450 výtisků

Informace týkající se správních řízení, jejichž povinnost publikace vyplývá z příslušné evropské legislativy, byly pravidelně zveřejňovány v 6. číslech Věstníku ÚKZÚZ, řada Národní odrůdový úřad, ročník XII.

Evropská komise byla měsíčně informována o rozhodnutích týkajících se registrace odrůd zasíláním notifikačních seznamů.

Odrůdový úřad Společenství byl šestkrát ročně informován o žádostech o registraci a ochranu práv a udělených rozhodnutích.

Specialisté Národního odrůdového úřadu a Odboru provozního a zkušebního publikovali v samostatných odborných publikacích a ve vědeckém a odborném tisku **104** příspěvků a aktivně vystoupili na **72** odborných seminářích.

Odbor provozní a zkušební a Národní odrůdový úřad se výrazně spolupodílel na uspořádání Dne odrůdového zkušebnictví na zkušební stanici Čáslav a výraznou měrou přispěl k úspěšné reprezentaci ústavu na celostátní výstavě Naše pole v Nabochanech.

2.2.6 Mezinárodní spolupráce

Dle bilaterálních smluv se Slovenskem, Polskem a Maďarskem byly recipročně provedeny zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti pro příslušné plodiny.

Mimo reciproční zkoušení bylo předáno CPVO a ostatním odrůdovým úřadům **92** zpráv o výsledku zkoušek odlišnosti, uniformity a stálosti a provedeno **50** technických zkoušek.

Na základě požadavku CPVO uspořádal Národní odrůdový úřad pro Albánii dvoudenní školení v oblasti zkoušek odlišnosti, uniformity a stálosti.

Založením a hodnocením kruhového testu se Národní odrůdový úřad aktivně zapojil do CPVO projektu Sestavení společné databáze odrůd brambor.

Národní odrůdový úřad inicioval a předložil CPVO návrh projektu Sestavení společné databáze odrůd kukuřice (partneři Slovenko, Maďarsko).

Specialisté odborů se aktivně zúčastnili **6** pracovních jednání CPVO, **3** pracovních jednání UPOV, mezinárodního biometrického sympozia, jednání mezinárodní pracovní skupiny pro zkoušky užitné hodnoty a mezinárodního jednání C4 – spolupráce ve zkoušení řepky za účelem harmonizace metodických postupů – účast Česká republika, Maďarsko, Rakousko, Slovensko.

2.2.6 Rozmístění zkušebních stanic ÚKZÚZ v roce 2013

2.3 Osivo a sadba

Stručný popis činností:

- Národní a mezinárodní (ISTA, OECD) certifikace osiv a sadby zemědělských druhů zeleniny.
- Registrace a evidence osob, které uvádějí osivo a sadbu do oběhu.
- Pověřování osob k dílčím činnostem při certifikaci osiv.
- Kontrola osiva a sadby uvedených do oběhu, včetně osiva z dovozu, následná kontrola standardního osiva zelenin a směsí osiv, kontrola pověřených osob, kontrola odrůdové pravosti a čistoty ve vegetačních zkouškách.
- Vzorkování a laboratorní zkoušení osiva a sadby v Národní referenční laboratoři pro zkoušení osiv a sadby akreditované národně i mezinárodně (ISTA podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005).
- Vedení databáze osiva a sadby pro ekologické zemědělství a povolování výjimky na použití konvenčního osiva a sadby.

Charakteristika výrobních podmínek sklizňového ročníku 2013

Zakládání porostů na podzim 2012 bylo ovlivněno následujícím průběhem počasí. Podzim byl po celkovém zhodnocení teplotně nadprůměrný, srážkově podprůměrný. Zima byla bez extrémních výkyvů počasí, bez holomrazů, poměrně dlouhá, pravidelně sněžilo nebo přšelo. Celkově tato zima porosty nepoškodila, naopak měla na ně kladný vliv.

Příchod jara byl pomalý a chladný, až od poloviny dubna se začalo rychle oteplovat. Setí jařin tedy bylo poměrně opožděno. Růst a vývoj porostů příznivě ovlivnil deštivý květen. Naopak červenec byl velmi teplý a suchý, srpen byl rovněž teplotně nadprůměrný měsíc.

Vlivem dlouhé zimy byl výskyt chorob, škůdců a plevelů v porovnání s minulými lety nižší. Výnosy ozimů i jařin byly nadprůměrné, pouze výnosy brambor byly výrazně nižší.

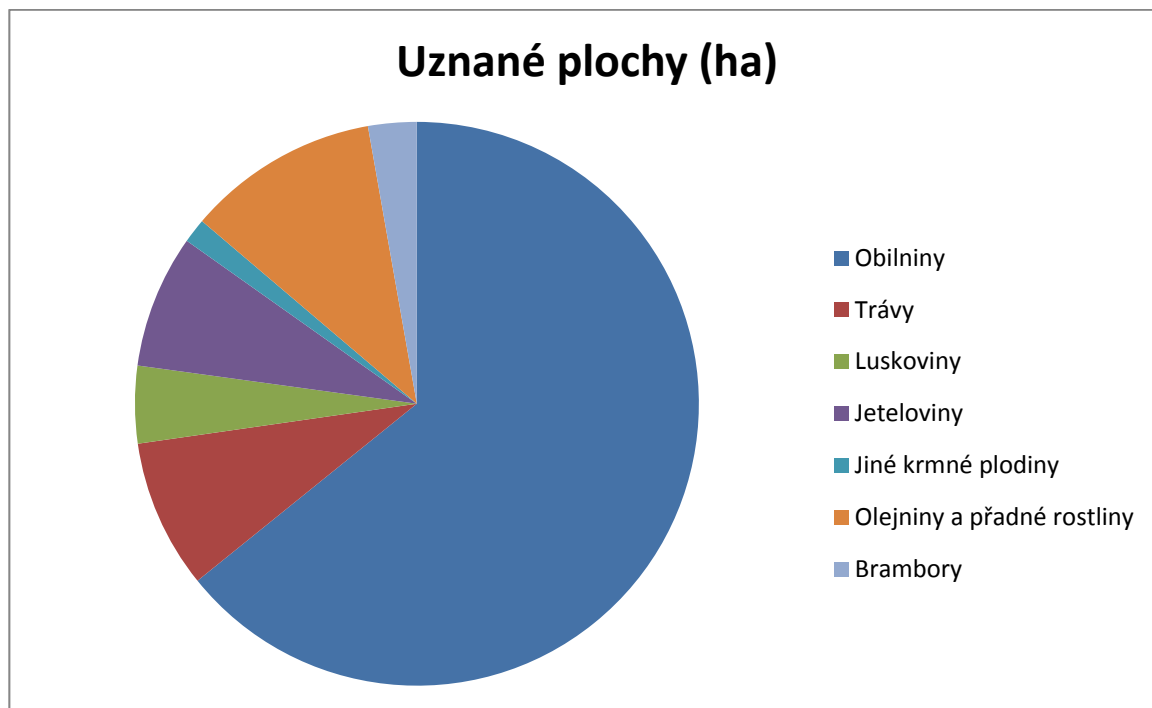
2.3.1 Rozsah uznávacího řízení v ČR ve sklizňovém roce 2013

A. Uznané plochy množitelských porostů (ha) - tabulka

	Uznaná plocha (ha)					
	Předstupně	E	C1 + H	C2	C3	Celkem
Obilniny	3 017,71	4 671,84	53 436,97	5 839,79		66 966,31
Trávy	357,42	349,30	8 205,50			8 912,22
Luskoviny	611,22	760,94	2 721,79	528,47		4 622,42
Jeteloviny	601,07	672,17	6 688,38	10,00		7 971,62
Jiné krmné plodiny	43,33	24,29	1 397,48			1 465,10
Olejniny a přadné rostliny	473,65	295,45	10 440,69	240,18	27,63	11 477,60
Celkem	5 104,40	6 773,99	82 890,81	6 618,44	27,63	101 415,27

Brambory sadba Celkem	Uznaná plocha (ha)						
	SE	E1	E2	E3	A	B	Celkem
	55,30	12,14	38,97	205,73	1 152,34	1 439,14	2 903,62

B. Uznané plochy množitelských porostů (ha) - graf

OBILOVINY

Celková přihlášená plocha množitelských porostů obilnin v roce 2013 byla **67 606 ha**, což je nárůst o necelých 5,5 % oproti roku 2012. Plochy kukuřice vrostly přibližně o 11 % na **1 021 ha**.

LUSKOVINY

Výměra množitelských ploch zůstala oproti roku 2012 téměř stejná. Zvýšila se ze 4 690 ha na **4 857 ha**.

TRÁVY A JETELOVINY

Výměra přihlášených množitelských ploch trav 10 194 ha se oproti roku 2012 zvýšila o 11 %. Plocha jetelovin se zvýšila z 8 302 ha na **8 697 ha**.

OLEJNINY

Výměra přihlášených množitelských ploch olejnin poklesla z 13 148 ha v roce 2012 na **12 641 ha** v roce 2013.

BRAMBORY

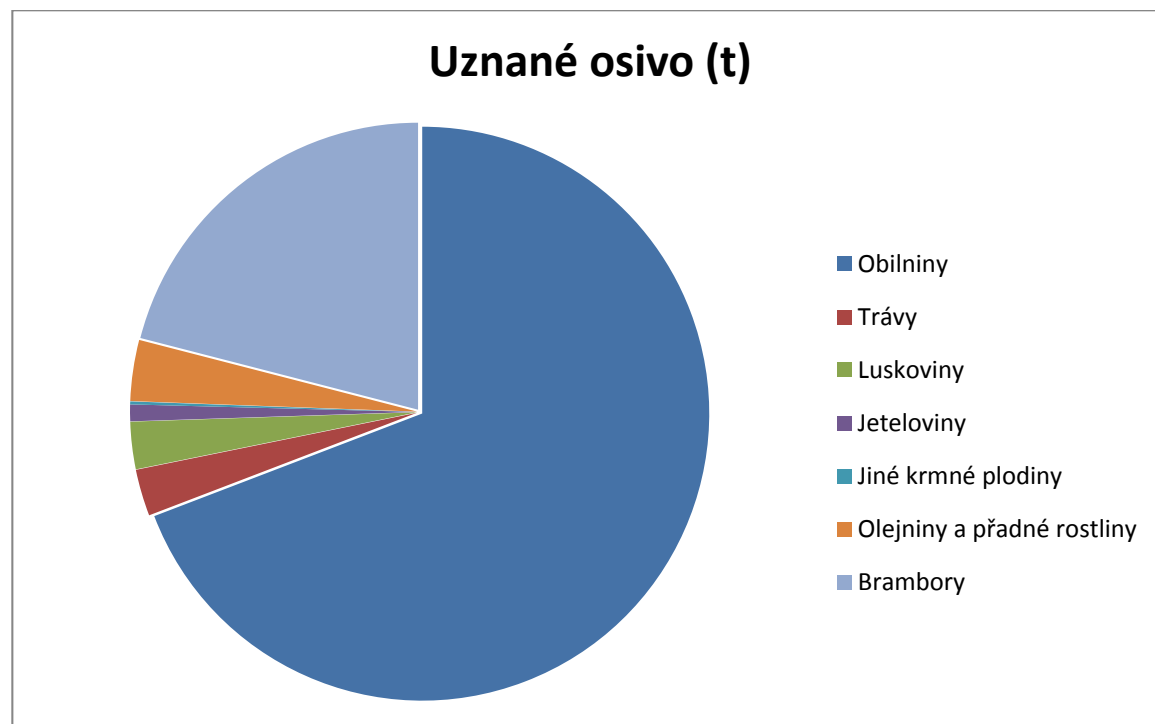
Přihlášené množitelské plochy brambor zůstaly oproti loňskému roku téměř shodné, v letošním roce se pěstovaly na **3 172 ha**.

C. Uznané osivo (t) - tabulka

Skupina plodin	Uznané osivo (t)					
	<i>Certified seed (t)</i>					Celkem
	Předstupně	E	C1 + H	C2	C3	
Obilniny	3 035,92	13 832,79	160 417,08	6 718,34		184 004,13
Trávy	90,25	175,21	6 730,27			6 995,73
Luskoviny	443,43	1 376,10	4 380,11	899,43		7 099,06
Jeteloviny	63,40	148,21	2 280,31			2 491,93
Jiné krmné plodiny	2,65	9,75	433,03			445,43
Olejniny a přádné rostliny	107,17	208,04	8 591,94	213,13	16,00	9 136,27
Celkem Total	3 742,81	15 750,10	182 832,74	7 830,90	16,00	210 172,54

Rozmnožovací materiál	Uznané osivo (t)						Celkem
	SE	E1	E2	E3	A	B	
Brambory sadba							
Celkem	325,40	127,94	460,40	2 546,18	26 342,03	25 999,61	55 801,56

D. Uznané osivo (t) - graf

2.3.2 Činnost semenářských laboratoří

V hodnoceném ročníku 2013/2014 došlo k mírnému nárůstu celkového počtu analyzovaných vzorků. Celkem došlo ke zvýšení laboratorně zkoušených vzorků o cca 1,5 %.

V průběhu let dochází ke značné proměnlivosti v trendech jednotlivých skupin plodin. U nejrozšířenější skupiny plodin – obilnin – došlo k poklesu zkoušených vzorků o zhruba 2 %, což je ale stále o 15 % více než v letech 2009 a 2010. Pokles počtu vzorků jsme zaznamenali také u olejnin a přadných rostlin (15 %) a u jiných krmných plodin (6 %). Ke zvýšení počtu vzorků došlo u skupiny zelenin (30 %), trav, jetelovin a luskovin (17 %). K nárůstu došlo u i méně zkoušených druhů, jako jsou ovocné druhy a řepy, a to o 50 %, naopak počet vzorků květin klesl téměř o 60 %.

V rámci jednotlivých zkoušek se tendence lišily v laboratoři Praha a Brno, celkový počet jednotlivých zkoušek klesl oproti loňskému roku zhruba o necelých 7 %.

Z pohledu vydaných dokladů se zvýšil zájem o informativní rozbor (2 %) a mezinárodní certifikáty (11 %). Počet kontrol osiva dovezeného z jiné země vzrostl o 3 %.

Činnost semenářských laboratoří ve sklizňové sezóně 2013/2014 charakterizují následující tabulky:

2.3.2.1 Počet analyzovaných vzorků za období 1. 7. 2013 – 30. 6. 2014

Skupina plodin	Praha	Brno	CELKEM
Obilniny, kukuřice	3702	2171	5873
Krmné plodiny: trávy	654	612	1266
Luskoviny a jeteloviny	528	529	1057
Jiné krmné plodiny	49	50	99
Olejniny a přadné rostliny	657	463	1120
Řepy	45	11	56
Zeleninové druhy	398	197	595
Ovocné druhy	24	-	24
Květiny, léčivky, jahodník	12	8	20
Brambory	2	-	2
CELKEM:	6061	4038	10099
Z toho: Mezinárodní certifikace	391	-	391
Kontrola osiva z jiné země původu	94	62	156
Informativní rozbor	447	264	711

2.3.3 Kontrola osiva a sadby v oběhu

Podle ustanovení § 22 odst. 1 zákona provádí ÚKZÚZ kontroly výroby a oběhu rozmnožovacího materiálu. Při kontrolách se zaměřuje hlavně na kontrolu výroby a oběhu rozmnožovacího materiálu hlavních zemědělských plodin (velkoobchod) a kontrolu prodeje osiva v malém balení (maloobchod). Tyto kontroly slouží především k ochraně zákazníka a jejich výsledek se případně může stát podnětem k dalšímu řízení (zvláštní opatření, zákaz prodeje, likvidace materiálu a správní řízení s udělením pokuty).

Typ kontroly	Odebráno vzorků	Z toho nevyhovuje	% nevyhovujících vzorků
Kontrola před setím	850	63	7,4
Kontrola malého balení	310	37	11,9
Kontrola standardního osiva	184	6	5,9
Kontrola příměsí GMO	72	70	2
K. zdravotního stavu sadby	113	0	0

2.3.4 Pověřování a smlouvy podle § 17 zákona

Přehled osob a laboratoří, kterým ÚKZÚZ udělil pověření podle § 17:

Druh pověření	Celkem
Pověřené laboratoře	21
Pověření ke vzorkování	23
Pověření k přehlídkám množitelských porostů	5

2.4 Trvalé kultury

Stručný popis činností:

- Uznávání a kontrola rozmnožovacího materiálu chmele, révy vinné, ovocných rodů a druhů okrasných druhů.
- Vedení registru rozmnožovacího materiálu, registru ovocných sadů obhospodařovaných v režimu intenzivního ovocnářství.
- Vedení společného vinařského a vinohradnického registru, správa produkčního vinohradnického potenciálu.
- Vedení registru chmelnic, certifikace chmele, zkoušení odrůd chmele a révy pro registraci a udílení ochranných práv, kontrola registrovaných odrůd.
- Odebírání a zpracování vzorků čerstvých hroznů na víno pro Evropskou databanku izotopových hodnot vín.

2.4.1 Oddělení vinohradnictví

Odrůdové zkušebnictví

V roce 2013 byly prováděny ověřovací zkoušky u **31** odrůd moštových bílých, **28** odrůd moštových modrých a **9** stolních. Všechny odrůdy jsou vysázeny ve zkušební vinici ÚKZÚZ.

V registračních zkouškách byly v plodnosti **4** odrůdy moštové bílé a **3** odrůdy moštové modré. U všech sedmi se prováděly zkoušky užitné hodnoty, u dvou navíc zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti.

V měsíci květnu proběhla degustace vín ročníku 2012 a to u odrůd zkoušených po registraci. Jednalo se o **31** vzorků vín bílých, **27** vzorků vín červených.

Vinifikace odrůd v registračním řízení byla provedena u **4** bílých moštových odrůd a **2** moštových odrůd.

Podklady pro registraci po ukončení degustace byly zaslaný NOÚ u odrůdy Tristar a Cabernet Cortis. Ostatní odrůdy pokračovaly ve zkouškách.

Byla vysázena kolekce zkoušených odrůd. Jednalo se o **1** moštovou bílou a **2** odrůdy moštové modré českého původu. Součástí vysázené kolekce je odrůda moštová modrá určená pro zkoušky odlišnosti uniformity a stálosti pro Švýcarsko. Jedná se o odrůdu „IRAC 2030“ se srovnávací odrůdou „Gamaret“.

Kontroly udržovacího šlechtění a druhých pokusných míst v roce 2013:

6 odrůd – kontrola zajištění udržovacího šlechtění během registrace

3 odrůdy – rozhodnutí o registraci

3 odrůdy – kontrola druhého pokusného místa.

Referenční kolekce

U ostatních subjektů bylo prováděno sledování odrůdových znaků u odrůd předpokládaných pro zařazení do referenční kolekce:

Vinařství Sádek: **15** odrůd

MENDELU: **14** odrůd

Pro rozšíření referenční kolekce plánované na výsadbu v roce 2014 byl získán rozmnožovací materiál u **22** rakouských odrůd, **70** maďarských a na Výzkumné stanici vinařské v Karlštejně **15** tzv. historických odrůd révy.

Databanka

18. 4. 2012 bylo nalahvováno **22** vzorků vín ročníku 2012, vína byly odeslána na Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci po 2 lahvích (1 x 1 l a 1 x 0,75 l) a jedna láhev (1x 0,75 l) od vzorku pro Celně technickou laboratoř Generálního ředitelství cel pro izotopové a klasické analýzy. Zahájení odběru vzorků hroznů r. 2013 bylo 24. 9. 2013, poslední vzorek hroznů byl odebrán 5. 11. 2013.

Odběr rostlinného materiálu pro kontrolu v ekologických vinohradech

Bylo provedeno **6** odběrů vzorku listů a **1** odběr vzorku hroznů ve zkušební vinici ÚKZÚZ. Vzorky byly předány do Brna na Oddělení ekologického zemědělství.

Propagační a ostatní činnost

Zajištění Koordinační schůzky kontaktních osob systému databanky EU izotopových analýz vín v ČR dne 21. - 22. 11. 2013

Spoluúčast na konání školení inspektorů ekologického zemědělství k výstupům projektu, „Vývoj metodiky pro využívání a hodnocení analýz pesticidů v kontrole EZ v České republice“ 29. – 30. 5. 2013.

Spoluúčast na semináři Den odrůdového zkušebnictví ÚKZÚZ dne 19. 6. 2013 v Čáslavi.

Zajištění školení inspektorů SZPI dne 24. 6. 2013.

Přednášky a degustace pro studenty.

Zajištění porad a jednání pro oddělení a odbory ÚKZÚZ v areálu sklepního hospodářství.

2.4.2 Oddělení registru vinic

Oddělení registru vinic je dle zákona č. 321/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů pověřeno vedením registru vinic.

Do databáze registru, která je neveřejná, je umožněn přístup organizacím využívajícím data k výkonu své činnosti (MZe, SZPI, SZIF a VF). Část registru je přístupná také pěstitelům prostřednictvím Portálu farmáře.

Prostřednictvím registru je spravován zejména produkční potenciál ČR, státní rezerva pro novou výsadbu vinic, přidělování práva na opětovnou výsadbu (popř. převod tohoto práva) po vykloučení vinice.

Odborná činnost zahrnovala:

a) řízení z podnětu žadatele týkající se:

- seznamu registrovaných vinic a údaje o nich, včetně údajů o pěstitelích,
- změny údajů o hodnocených a zařazených vínech, výrobců a osob uvádějících produkty do oběhu a údaje o produktech.

b) kontroly a řízení z moci úřední:

- provedené kontroly pěstitelů,
- rušení registrovaných vinic, které nebyly v souladu s legislativou.

c) poskytování statistických údajů:

- MZe, ČSÚ a dle zákona o součinnosti,
- ostatním žadatelům.

Legislativní činnost byla zaměřena na:

- sumarizování připomínek k budoucí novele nařízení vlády č. 245/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společné organizace trhů se zemědělskými produkty v oblasti vinohradnictví a vinařství,
- shromažďování návrhů k plánované novelizaci zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů,
- tvorbu vzorů prohlášení, žádostí a oznámení na internetových stránkách MZe týkajících se registru vinic.

Propagační a ostatní činnost

Pracovníci oddělení prezentovali činnost oddělení na různých seminářích, konferencích. Informovali pěstitele, výrobce a obchodníky s komoditou hroznů a vína o aktuálních povinnostech. Publikovali v mnoha odborných časopisech (Vinař Sadař, Vinařský obzor, Zemědělec...), připravovali podklady pro Situační a výhledovou zprávu Réva vinná a víno pro MZe. Další důležitou aktivitou byla účast na projektu „Vytvoření a implementace vinohradnického a vinařského registru v Moldavské republice“.

Podrobnější údaje

Produkční potenciál vinic v ČR činí k 31. 12. 2013 celkem **19 633,45 ha**.

K 31. 12. 2013 byl tvořen součtem:

osázených ploch vinic	17 463,51 ha
plochy vykloučených vinic	71,43 ha
plochy s právem na opětovnou výsadbu vinic	853,01 ha
stávající práva na výsadbu v rezervě	1 245,50 ha

Rozdělení nové výsadby

V roce 2013 byla rozdělena část plochy státní rezervy. Celkem komise zasedala 10x a rozdělila mezi žadatele plochu **63,70 ha**. Z toho ve vinařské oblasti Čechy **3,73 ha** a ve vinařské oblasti Morava **59,97 ha**.

V kategorii „mladý vinař“ bylo předloženo **5** žádostí na plochu **2,78 ha**.

K dispozici je stále více než **1000 ha** nerozdělených práv ze státní rezervy.

Propojení dat registru vinic s LPIS

V roce 2013 bylo propojeno a aktualizováno **2244** půdních bloků s vinicemi. K 31. 12. 2013 bylo toto „párování vinic“ dokončeno na **8705** půdních blocích s kulturou vinice, jejichž celková plocha činila **14 220,70 ha**. V roce 2013 byly aktualizovány údaje na **374** půdních blocích osázených vinicí.

Kontrola registrace vinic

Zkontrolováno na místě bylo **466** pěstitelů.

Na základě administrativních kontrol dat pěstitelů a výrobců bylo zahájeno 6 sankčních správních řízení.

V roce 2013 byly prováděny kontroly způsobilosti půdních bloků s vinicemi v rámci dotací SAPS a kontroly půdních bloků pěstitelů zařazených do integrované produkce pěstování révy vinné v rámci agroenvironmentálních opatření (dále jen „AEO“). V rámci kontrol pěstitelů zařazených v AEO opatřeních bylo kontrolováno **6** pěstitelů a celkem **33** půdních bloků.

Dále bylo překontrolováno z pohledu plnění podávání povinných prohlášení **109** subjektů podávajících žádost pro výplatu podpor na restrukturalizace a **247** subjektů, které podaly žádost o podporu na investice.

2.4.3 Oddělení trvalých kultur

Vedení ovocných sadů obhospodařovaných v režimu intenzivního ovocnářství

V roce 2013 bylo evidováno **17 784 ha** produkčních ovocných sadů, podíl plodných sadů představoval **16 692 ha**. Celkově došlo k mírnému snížení výměry produkčních intenzivních sadů ve srovnání s rokem 2012 o 141 ha a k mírnému zvýšení podílu plodných sadů.

Každoročně jsou také prováděny odhady sklizní v termínech k 15. 6. a 1. 9. (pouze jádroviny) a konečná sklizeň k 17. 12. Sklizeň ovoce z produkčních sadů byla v roce 2013 průměrná. Sklidilo se **149 205 t** ovoce, což představuje ve srovnání s podprůměrným rokem 2012 navýšení přibližně o 11 000 t.

V roce 2013 bylo nově vysázeno **420 ha** ovocných sadů.

Pokud jde o kontrolní činnost, bylo inspekci provedeno **56** kontrol integrované produkce ovocných sadů, tato činnost je vykonávána pro SZIF. Dále inspekce provedla v souladu s dotační politikou MZe kontroly nově vysázených ovocných sadů a kontroly změn v evidenci půdních bloků. Celkem bylo zaznamenáno **2101** změn v registru sadů.

Uznávání a kontrola rozmnožovacího materiálu chmele, révy vinné, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů, vedení registru rozmnožovacího materiálu

V roce 2013 bylo podáno pěstiteli **417** žádostí o uznání rozmnožovacího materiálu chmele, révy a ovocných rodů a druhů. Podané žádosti obsahují celkem **12 747** porostů. Bylo přijato **336** oznámení o rozsahu výroby konformního rozmnožovacího materiálu, což představuje **6 328** porostů.

Z další kontrolní činnosti bylo provedeno **165** kontrol materiálu uváděného do oběhu v obchodní síti.

POČET DODAVATELŮ

DRUH	CHMEL	RÉVA	OVOCNÉ RODY A DRUHY
POČET DODAVATELŮ	4	25	156

POČET MNOŽITELSKÝCH POROSTŮ A UZNANÝCH KUSŮ VÝPĚSTKŮ DLE JEDNOTLIVÝCH SKUPIN

SKUPINA POROSTŮ	ŽÁDOST O UZNÁNÍ		OZNÁMENÍ CAC		CELKEM	
	Počet porostů	Ks (kg*)	Počet porostů	Ks (kg*)	Počet porostů	Ks (kg*)
JAHODNÍK	183	2 670 760	175	3 976 407	358	6 647 167
KOŘENÁČE CHMELE	42	1 640 986	---	---	42	1 640 986
MALINÍK, OSTRUŽINÍK	108	151 877	189	179 116	297	330 993
MATEČNÉ ROUBOVÉ	1 759	1 213 962	1 832	444 650	3 591	1 658 612

STROMY A KEŘE						
MNOŽITELSKÁ CHMELNICE	79	141 420	---	---	79	141 420
PODNOŽE GENERATIVNÍ A VEGETATIVNÍ	369	4 322 782	53	118 700	422	4 441 482
PODNOŽOVÁ VINICE	72	1 650 470	---	---	72	1 650 470
SELEKTOVANÁ VINICE	583	5 615 820	---	---	583	5 615 820
SAZENICE RÉVY	319	396 777	---	---	319	396 77
SEMENNÉ STROMY	50	5 305*	10	77*	60	5 832*
ŠKOLKAŘSKÉ VÝPĚSTKY K EXPEDICI	7 159	2 213 689	3 910	1 334 566	11 069	3 548 255
ZAŠKOLKOVANÉ PODNOŽE	698	2 142 476	159	213 097	857	2 355 573
CELKEM POROSTŮ	11 421	---	6 328	---	17 749	---

Produkce školkařských výpěstků se výrazně zvýšila (meziroční nárůst o 20,5 %). K největšímu nárůstu zájmu malospotřebitele o výsadbu došlo především u višní, třešní, broskvoní, jablek a borůvek. Naproti tomu se v roce 2013 výrazně snížila produkce školkařských výpěstků hrušní, mandloní, rybízu černého, kdouloní a lísky obecné. Dlouhodobě se těší přízně zejména modré peckoviny.

Oddělení pravidelně kontroluje deklarovaný zdravotní stav odebráním vzorků na ELISA a PCR testy do Národní referenční laboratoře.

Legislativní činnost

Na úrovni EK byly projednávány prováděcí předpisy ke Směrnici Rady 2008/90/ES ze dne 29. 9.2008 o uvádění na trh rozmnožovacího materiálu ovocných rostlin a ovocných rostlin určených k produkci ovoce. Tyto prováděcí předpisy mají upravovat podrobné podmínky pro registraci dodavatelů, odrůd, označování a balení rozmnožovacího materiálu a ovocných výpěstků. Nejrozsáhlejší prováděcí předpis se věnuje podrobným certifikačním pravidlům pro rozmnožovací materiál a výpěstky ovocných rodů a druhů.

Probíhala jednání ohledně regulace šarky švestky, dle doporučení pracovní skupiny Komise pro přílohy směrnice Rady 2000/29/ES hrozí velmi tvrdý přístup, jehož součástí by bylo každoroční testování ovocných výpěstků v produkční školce. Toto opatření je velmi finančně náročné a ve spojení s tříletým zákazem produkce i likvidační pro pěstitele. Úkolem pracovní skupiny je zpracovat materiál, který vychází ze zkušeností s tímto patogenem v ČR a shromáždit relevantní argumenty k jednání v rámci EU.

Propagační a ostatní činnost

V roce 2013 byla činnost oddělení, včetně připravovaných legislativních změn prezentovaná na profesních seminářích (Hradec Králové, Skalský dvůr...). Proběhlo několik tradičních regionálních pracovních setkání inspektorů se školkaři, kde byli dodavatelé upozorněni na podmínky uznávání certifikovaného materiálu a uvádění CAC materiálu do oběhu. Nedílnou součástí těchto seminářů jsou také odborné přednášky z oboru.

Dále probíhala jednání s MZe a dotčenými profesními organizacemi ohledně úpravy podmínek pro podporu ovocných výsadeb v rámci ekologické produkce, aby nedocházelo v následujícím dotačním období ke zneužívání podpor.

Pracovníci oddělení publikovali v mnoha odborných časopisech a připravovali podklady pro Situační a výhledovou zprávu Ovoce pro MZe.

Účastnili se projektu „Institucionální podpora certifikace a kontroly rostlinného materiálu“ v Bosně a Hercegovině.

2.4.4 Oddělení chmele

Certifikace chmele a chmelových produktů

Sklizeň chmele v roce 2013 (**5 329,75 tun**) byla oproti roku 2012 vyšší o 21,46 %. Producenti chmele podali **195** žádostí o přidělení označovacích štítků, označovacího a plombovacího materiálu pro sklizeň chmele. Vydáno bylo **140.038 ks** označovacích štítků s čárovými kódy.

Kontrola označování během sklizně byla provedena u **101** producentů z celkového počtu **121**.

Bylo podáno **420** žádostí o ověření chmele a chmelových produktů.

Ověřeno bylo **5 757 tun** chmele, což je o 4,39 % více než v roce 2012 a bylo vydáno **1 477 ks** ověřovacích listin - certifikátů. Výše náhrad nákladů za odborné a zkušební úkony prováděné při ověřování chmele činila **1.920.000,- Kč**. Správní poplatky činily celkem **148.500,- Kč**.

Pro kontrolu dodržování minimálních kvalitativních požadavků chmele pro certifikaci dle Nařízení Komise (ES) č. 1850/2006 bylo odebráno **50** vzorků.

Registrace chmelnic

V evidenci chmelnic podle plochy a odrůd v návaznosti na LPIS bylo vedeno **4 319** hektarů pěstitelské plochy, což je oproti roku 2012 o 20 hektarů méně.

Bylo provedeno **42** kontrol u výsadby chmelnic, obnovy a nových porostů, u výstavby nových chmelnic, zároveň s kontrolou připevnění evidenčních čísel.

Bylo provedeno **489** změn a vydáno **103** rozhodnutí ve správním řízení.

Vedené plochy dle pěstitelů slouží k auditu požadavků AZV – MZe pro administraci dotací. Výstupem jsou údaje o chmelařských polohách a oblastech pro ČSÚ a hlášení dle Nařízení Komise č. 1557/2006.

Uznávání sadby chmele

Přehlídky chmelnic byly provedeny na **19 ha** určených pro odběr rozmnožovacího materiálu. Chmelové školky byly přehlíženy na ploše **26 ha**. Jednalo se o porosty sadby chmele jak v balíčkové tak v prostokořenné podobě. Celkem bylo uznáno **1 648 tis. ks** sadby, což je o 110 % více než v roce 2012.

Zkoušení odrůd chmele

Byly založeny **4** nové odrůdové pokusy se chmelem, z toho **3** do nízkých konstrukcí.

Zkoušky pro registraci nových odrůd a právní ochranu byly provedeny ve **42** variantách.

Počet variant zkoušených odrůd po registraci v roce 2013 byl **224**, což je o 5,1 % méně oproti roku 2012. Bylo odebráno **280** vzorků chmelových hlávek, u kterých byl proveden mechanický rozbor. Chemické rozbor byly provedeny u **70** vzorků chmele.

Propagační a ostatní činnost

Pro odbornou chmelařskou veřejnost byl uspořádán 1 seminář a dále byly prováděny individuální instruktáže u producentů chmele týkající se nového systému certifikace chmele. Na chmelařském kongresu byla uskutečněna 1 přednáška týkající se chmele a chmelových produktů.

Do odborných časopisů a týdeníku bylo přispěno celkem 5 články. Z toho 1 do Zemědělce, 2 do Chmelařství, 2 do Chmelařské ročenky.

Byly poskytnuty informace do Situační a výhledové zprávy „Chmel, pivo“ pro MZe.

Byly provedeny skupinou odborníků 2 obchodní posudky chmele (bonitace chmele).

Průběžně byly poskytovány odborné informace Svazu pěstitelů chmele, Obchodní unii a zpracovatelům chmele a ostatní chmelařské veřejnosti.

2.5 Krmiva

Stručný popis činností:

- Registrace a schvalování krmivářských provozů, vedení jejich evidence, vydávání rozhodnutí a osvědčení o odborné způsobilosti.
- Úřední kontroly výroby krmiv, doplňkových látek i premixů a jejich uvádění na trh.
- Cílené kontroly a monitoring výskytu zakázaných a nežádoucích látek v krmivech.
- Kontroly podmíněnosti v rámci kontrolního systému Cross Compliance a delegované kontroly.
- Znalecká činnost u krmiv, vydávaných posudků, rozborů a osvědčení.
- Organizace systému rychlého varování (RASFF) na úseku krmiv.
- Biologické zkoušení krmiv a surovin pro jejich výrobu, premixů a doplňkových látek.
- Klasifikace jatečně upravených těl jatečných zvířat.

2.5.1 Evidence krmivářských provozů

V registračním systému ÚKZÚZ bylo k 31. 12. 2013 evidováno **18.402** právnických nebo fyzických osob, které požádaly o registraci krmivářských provozů pro činnost výroba, uvádění do oběhu, prvovýroba nebo doprava krmiv a **5** zahraničních právnických subjektů, které mají v ČR registrovaný provoz. Celkem bylo k tomuto datu evidováno **31.510** provozů, z toho schválených bylo **326** a registrovaných bylo **31.184** provozů. V roce 2013 bylo nově schváleno **14** a registrováno **600** provozů. Změny v evidenci byly provedeny u **72** schválených a **553** registrovaných provozů. Z evidence bylo vyjmuto **349** provozů, z toho **22** schválených a **327** registrovaných provozů.

Všeobecně můžeme konstatovat, že stejně jako v minulých letech, přetrvává trend mírného poklesu registrovaných provozů. Počty schválených provozů se meziročně téměř nemění, pouze několik zaniklo, nebo přesněji řečeno nevyrábí. Rovněž zůstává trend nárůstu provozů výrobců a dodavatelů krmiv pro zvířata v zájmovém chovu.

2013	Schválené provozy	Registrované provozy	Prvovýroba	Celkem
Nové registrace	14	161	439	614
Změna registrace	72	213	340	625
Zrušení registrace	22	87	240	349

2.5.2 Úřední (běžné) kontroly výroby a uvádění krmných produktů na trh

Představují plánované kontroly, které zahrnují více oblastí (postup výroby, označování a skladování krmiv, kontroly zařízení a vybavení, dokumentace činností, atd.). Oblasti, na které se inspektor zaměří, ovlivňuje okamžitá situace v provozu a inspektor se může na místě rozhodnout, co bude v rámci kontroly preferovat. Součástí plánovaných kontrol může být odběr vzorku.

Při běžné kontrole bylo v roce 2013 odebráno **465** vzorků krmiv, jako nevyhovující bylo hodnoceno **109** analyzovaných vzorků (23,4 %).

2013	Odebrané vzorky	Nevyhovující
Běžné kontroly krmiv	465	109

2.5.3 Cílené kontroly a monitoring výskytu zakázaných a nežádoucích látek v krmivech

Cílené kontroly

Jsou plánované kontroly zaměřené na aktuální rizika v krmivovém řetězci, např. na přítomnost nepovolených genetických modifikací ve vybraných krmných surovinách, na dioxiny a na přítomnost savčích tkání v rybích moučkách. Součástí cílené kontroly je vždy odběr vzorku, u kterého se sleduje, zdali nebyly porušeny legislativou stanovené limity obsažené látky.

V rámci cílené kontroly bylo v roce 2013 odebráno **1029** vzorků krmiv, jako nevyhovující bylo hodnoceno **48** analyzovaných vzorků (4,7 %).

Monitoring

Monitoring krmiv je koordinovaný inspekční program, který umožňuje sledování hladin látek, pro které většinou ještě nebyly stanoveny závazné limity (např. mykotoxiny). Při monitoringu krmiv bylo v roce 2013 odebráno **179** vzorků.

2013	Počet kontrol/vzorků	Nevyhovující
Cílené kontroly	1029	48
Monitoring	179	0

2.5.4 Cross Compliance

V rámci kontrol Cross Compliance se provádí kontrola dodržování požadavků a zásad provozovatelů krmivářských podniků (SMR 11) a dozor nad pravidly pro prevenci, tlumení a přenos TSE (tzv. přenosné spongiformní encefalopatie – (SMR 12).

2013	Počet kontrol
SMR 11	288
SMR 12	192
Celkem kontroly	480

2.5.5 Delegované kontroly

V rámci delegovaných kontrol odebíral ÚKZÚZ vzorky krmiv pro potřeby Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB). Objem odebíraných vzorků krmiv (seno, siláže, krmné směsi) pro stanovení radioaktivní kontaminace zůstal oproti roku 2012 beze změn (**50** vzorků).

2013	Počet vzorků
Vzorky krmiv - radioaktivita	50

2.5.6 Znalecká činnost

V roce 2013 bylo prověřeno a zbožíznalecky posouzeno **378** vzorků krmiv na objednávku jejich výrobců nebo provozovatelů, kteří tyto produkty uvádí na trh. Jako nevyhovující bylo posouzeno **31** analyzovaných vzorků (8,2 %).

2013	Počet vzorků	Nevyhovující
Zbožíznalecké posouzení	378	31

2.5.7 Systém RASFF

Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF) slouží pro ohlašování přímých a nepřímých rizik ohrožujících zdraví lidí, zvířat a životní prostředí, která pocházejí z potravin a krmiv.

2013	Počet	Odebrané vzorky	Nevyhovující
Kontroly RASFF	10	1	0

2.5.8 Biologické zkoušení krmiv

V oblasti biologického zkoušení krmiv byla v únoru 2013 ukončena testace pro Českou zemědělskou univerzitu. Testace se týkala ověření účinnosti krmné směsi pro nutrie odlišných barevných typů. Dále proběhla testace pro slovinskou firmu Tanin Sevnica. Cílem testu bylo zjistit účinnost chráněného taninu (HT) na růstové a zdravotní parametry selat ve špatném hygienickém prostředí (stimulovaném) s a bez doplňkových látek. Zároveň v září 2013 skončila biologická testace pro firmu Integra a.s., Žabčice. Ta se týkala ověření produkční účinnosti krmné směsi u snáškových hybridů.

V říjnu roku 2013 začaly dvě nové testace. První ověřuje produkční účinnosti krmné směsi pro nutrie, cílem druhé testace je zjistit vliv obsahu fosforu, zdroje fytázy a zrnitosti vápence v krmných směsích slepic na užitkovost a kvalitu vajec.

2013	Počet ukončených	Počet nově založených
Testace krmiv	3	2

2.5.9 Klasifikace jatečně upravených těl jatečných zvířat

V roce 2013 bylo provedeno **461** kontrol klasifikace skotu v **56** podnicích a zkontrolováno bylo **8362** JUT. Průměrná chybovost klasifikace skotu byla 5,23 %. U **242** JUT byla zjištěna chybná obchodní úprava a u **33** JUT chybné označení. Bylo dáno **1** nápravné opatření.

Na klasifikaci prasat bylo provedeno **597** kontrol v **65** podnicích, zkontrolováno bylo 26789 JUT prasat a chybovost klasifikace byla 7,37 %. V **522** případech byla zjištěna chybná obchodní úprava JUT a v **20** případech chybné označení. Dána byla **3** nápravná opatření.

K 31. 12. 2013 byla činnost klasifikace JUT v rámci ÚKZÚZ ukončena a přešla pod Státní veterinární správu.

2013	Počet kontrol	Zjištěná chybovost klasifikace (%)
Klasifikace JUT skotu	461	5,23
Klasifikace JUT prasat	597	7,37

2.6 Ekologické zemědělství

Stručný popis činností:

- Výkon úředních kontrol v ekologickém zemědělství (EZ).
- Kontroly požadavků v rámci agroenvironmentálních opatření týkajících se ekologického zemědělství.
- Vedení seznamu přípravků na ochranu rostlin a hnojiv, které je možné použít v EZ.
- Vedení národní databáze bioosiv a udělování výjimek na používání konvenčních osiv v EZ.

2.6.1 Kontroly ekologického zemědělství

V roce 2013 ÚKZÚZ provedl úřední kontroly ekologického zemědělství (EZ) u **269** subjektů hospodařících v režimu ekologické produkce. Menší část subjektů (celkem 21) byla ke kontrole vybrána na základě rizikové analýzy ÚKZÚZ a větší část subjektů ke kontrole vybral v rámci delegovaných kontrol SZIF na základě své vlastní rizikové analýzy. V rámci agroenvironmentálních opatření se u ekologicky hospodařících subjektů provádí také kontroly pravidelného řezu ovocných sadů.

Při úředních kontrolách EZ bylo zjištěno celkem **8** porušení pravidel ekologické produkce. Z toho **2** byla řešena uložení nápravného opatření a **6** případů bylo předáno jako podnět ke správnímu řízení MZe. V rámci úředních kontrol EZ bylo celkem odebráno **44** vzorků z ekologické produkce.

2013	Počet	Z toho porušení	Odebrané vzorky
Kontroly EZ	269	8	44

2.6.2 Seznam hnojiv použitelných v EZ

Oddělení hnojiv spravuje Registr hnojiv, ve kterém jsou vedena hnojiva (pomocné látky) schválená pro legální uvádění do oběhu. Pokud je konkrétní hnojivo použitelné v EZ, je mu v tomto registru přidělen příznak vhodnosti a ve schválené verzi etikety (která je také součástí Registru hnojiv) je možnost použití v EZ uvedena. V Registru hnojiv bylo k 31. 12. 2013 vedeno **425** hnojiv použitelných v EZ (z celkového počtu **1686** výrobků s platným záznamem).

	počet
Hnojiva vedená v Registru hnojiv jako použitelná v EZ	425

2.6.3 Udělování výjimek a používání konvenčních osiv v EZ

Vydávání povolení pro používání konvenčních osiv a vegetativního rozmnožovacího materiálu nezískaného v ekologickém zemědělství existuje v České republice již pátým rokem. Výjimky jsou udělovány na osivo všech zemědělských druhů, na osivo zeleniny, sadbu brambor a osivo dalších druhů rostlin určených pro ekologickou produkci. S platností do 31. 12. 2014 se nemusí žádat o výjimku na sadbu ovocných druhů, révy vinné, chmele a sadbu zeleniny. Stěžejním právním předpisem pro systém udělování výjimek je Nařízení komise (ES) č.889/2008.

ÚKZÚZ přijímá žádosti jednak fyzicky v tištěné podobě nebo v podobě elektronické zaslané datovou schránkou. Žádosti je možné rovněž vyplnit elektronicky přes Portál farmáře a následně odeslat datovou schránkou nebo z této aplikace vytisknout a podepsané poslat poštou. Žádosti je nutné podávat včas, tedy před plánovaným výsevem či výsadbou. Do 30 dnů od obdržení žádosti na ÚKZÚZ se rozhodne o povolení či zamítnutí výjimky. Žadatelé mají možnost se proti vystavenému rozhodnutí ve lhůtě do 15 dnů odvolat k Ministerstvu zemědělství. Povolení se uděluje pouze na jednu sezónu a na nespotřebované osivo je nutné v další sezóně opět podat žádost o udělení výjimky.

Žádosti jsou posuzovány v závislosti na aktuálním stavu databáze ekologického osiva, kterou ÚKZÚZ spravuje. Databáze je přístupná přes Portál farmáře a přes internetové stránky www.ukzuz.cz a je průběžně aktualizována. Dle výše uvedeného Nařízení bude žadateli vydáno povolení k použití osiva pouze v případě, kdy žádná odrůda druhu není registrovaná v databázi ekologického osiva. Pokud však žadatel v žádosti uvede dostatečné odůvodnění a tím prokáže, že právě jím zvolená odrůda je významná pro jeho produkci, a že žádná odrůda vedená v databázi není pro něho vhodná, může mu být vyhověno. Zde je potřeba zdůraznit, že odůvodnění musí být opravdu dostatečně podrobné a nezpochybnitelné. ÚKZÚZ uděluje výjimky i na použití konvenčních směsí osiva. V takových případech je nutné v žádosti uvést buď registrační číslo směsi, nebo její přesné procentuální složení jednotlivých komponent (druh a odrůda).

Každoročně přichází na ÚKZÚZ nejvíce žádostí v jarním a podzimním období. Celkový trend, od počátku udělování výjimek v roce 2010 po současnost, je vzrůstající. V roce 2010 bylo vyřízeno 1080 žádostí, v roce 2011 – 1183 žádostí, v roce 2012 – 1305 žádostí, v roce 2013 – **1475** žádostí.

2.7 Národní referenční laboratoř

Stručný popis činností:

- Laboratorní rozbor a testy pro jednotlivá pracoviště ÚKZÚZ.
- Akreditace podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005.
- Vývoj, validace a zavádění nových laboratorních metod.
- Vydávání jednotných pracovních postupů.
- Tvorba, připomínkování a zavádění příslušných národních (CSN), evropských (CEN) a mezinárodních (ISO) norem a závazných ustanovení.
- Spolupráce s referenčními laboratořemi EU.
- Spolupráce s mezinárodními organizacemi CIPAC a ESPAC.
- Poskytování programů zkoušení způsobilosti v oblasti chemických zkoušek půd, kalů a sedimentů, krmiv a rostlinného materiálu (akreditovaného podle ČSN EN ISO/IEC 17043).
- Vydávání potvrzení o způsobilosti k provádění vybraných zkoušek.

Mezi významné úkoly roku 2013 patřila především příprava a realizace nutných kroků spojených se slučováním SRS a ÚKZÚZ. Pracovníci NRL se podíleli na novelizaci legislativních dokumentů a vnitřních předpisů. Byla zpracována novela sazebníku platného od 1. 3. 2013 (Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 221/2002 Sb.) a připravena nová vyhláška nahrazující vyhlášku č. 528/2004 Sb., o požadavcích na národní referenční laboratoře a referenční laboratoře. Bylo dokončeno zpracování textů Jednotných pracovních postupů pro analýzu rostlinného materiálu a zahájena revize Jednotných pracovních postupů pro zkoušení hnojiv podle příslušných technických norem. Průběžně byly revidovány a zveřejňovány postupy zkoušení krmiv, analýzy půd a testování odrůd. Internetové i intranetové stránky byly převedeny pod platformu eAgri (rezortní portál MZe). Nové aktivity laboratoří se týkaly především dalšího rozvoje analýz vybraných reziduí pesticidů pro SRS a pro potřeby ekologického zemědělství a dále rozšíření analýz mykotoxinů a některých alkaloidů. K této problematice byl uspořádán seminář, který byl velmi pozitivně hodnocen odbornou veřejností.

Podíl hlavních činností na práci NRL v roce 2013

	Počet vzorků	Počet stanovení
Vstupy do půdy	92396	681508
Kontrola krmiv	4880	36666
Rostlinný materiál	13662	175697
Celkem	111008	908390

2.7.1 Kontrola vstupů do půdy

Ve všech oblastech činnosti (AZP, analýzy vzorků z pokusů, monitoring, registr kontaminovaných ploch, ekologické zemědělství atd.) byly v r. 2013 úkoly plněny podle požadavků. ÚKZÚZ na výzvu MZe reagoval na rozsáhlé povodně rozšířenou cílenou kontrolou možné kontaminace zasažených zemědělských ploch. Z povodněmi postižených oblastí byly odebrány a analyzovány vzorky půd, sedimentů a v některých případech i rostlin a krmiv. Byla úspěšně zavedena a v reálných vzorcích použita metoda stanovení šestimocného chromu (toxická forma chromu) v krmivech a v půdách. V oblasti kontroly hnojiv byl připraven mezinárodní projekt pro vypracování norem pro stanovení mikroelementů v minerálních hnojivech, který byl podpořen analýzami provedenými na pracovištích NRL. Pokračovaly práce v kontrole dodržování pravidel ekologického zemědělství (EZ). Akreditovaným postupem byly analyzovány úředně odebrané vzorky z ekologicky obhospodařovaných vinohradů. Na vybraných plochách pokračoval monitoring mikrobiálních parametrů lesních půd. Laboratoř půdní mikrobiologie a ekotoxikologie zavedla nový ekotoxikologický test, kterým se dále rozšířila stávající baterie testů.

2.7.2 Bezpečnost potravních řetězců – kontrola krmiv

Požadavky státního odborného dozoru, monitoringu a všechny další úkoly byly splněny. V r. 2013 pokračovala cílená kontrola křížové kontaminace a používání nepovolených doplňkových látek a zakázaných stimulatorů růstu. V průběhu roku byly z velké části dokončeny analýzy vzorků krmiv pro obnovení kalibrační rovnice NIRS. Soubor již dříve odebraných a analyzovaných vzorků byl rozšířen o doplňkové krmné směsi odebrané plošně v celé ČR při úřední kontrole. Byly optimalizovány metody stanovení pyrrolizidinových a ergotových alkaloidů v krmivech rostlinného původu a správnost metody stanovení byla potvrzena úspěšnou účastí v prevalidační a následné mezinárodní validační studii pořádané Bundesinstitut für Risikobewertung (Německo). Metoda multireziduálního stanovení mykotoxinů LC-MS/MS byla ověřena na souboru vzorků odebraných z podniků hospodařících v režimu ekologického zemědělství. Výsledky byly prezentovány na mezinárodních konferencích. Na základě upozornění Evropské komise na možnou kontaminaci kukuřice vysoce toxickými aflatoxiny (extrémní klimatické podmínky během období vegetace) byla provedena mimořádná cílená kontrola na výskyt mykotoxinů v krmné kukuřici. Bylo zavedeno stanovení niklu metodou ICP-OES v surovém glycerolu a byla modifikována dosavadní metoda stanovení obsahu methanolu. Byly zaváděny nové postupy pro detekci GMO. Pracoviště pro ověřování přítomnosti tkání suchozemských živočichů v krmivech bylo od pololetí převedeno pod odbor krmiv včetně pracovníků a vybavení.

2.7.3 Kvalita rostlinné produkce – analýzy pro Národní odrůdový úřad, Odbor trvalých kultur a Odbor osiv a sadby

Všechny úkoly požadované jednotlivými odbory Sekce rostlinné výroby se podařilo splnit v požadovaných termínech. Byly analyzovány vzorky obilovin (pšenice, ječmen, žito, tritikale, oves, kukuřice zrnová), olejnin (řepka, slunečnice, hořčice, len), luskovin (hrách, bob, sója), zelených hmot (makovina, konopí) a čerstvých hmot (cibule, rajčata, brambor, řepa). Využití techniky NIRS bylo rozšířeno o nové plodiny i parametry. Úspěšně se rozvíjela spolupráce s externími uživateli techniky NIRS; značný zájem byl nejen o zkušenosti s tvorbou kalibračních modelů, ale i o samotné kalibrační rovnice. Bylo zavedeno stanovení taninů v čiroku, stanovení kyselosti v ovoci a začalo se zavádět stanovení karvonu v kmínové silici metodou GC. Ve vzorcích namořeného osiva byl kontrolován deklarovaný obsah účinných látek a přítomnost účinných látek jiných mořících přípravků. Byla analyzována elektroforetická spektra odrůd brambor a byly analyzovány alkaloidy v bramborách.

2.7.4 Zdravotní stav rostlin, ELISA testy, diagnostika metodou PCR, kontrola přítomnosti geneticky modifikovaných organismů (GMO)

Virózy brambor byly analyzovány metodou ELISA. Počet vzorků pro stanovení GMO je uveden v tabulce.

	Vzorky		Izolace DNA		Amplifikace	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Sója	5	15	12	34	84	348
Kukuřice	46	54	96	130	670	747
Řepka	13	14	36	53	254	658
Rýže	4	4	14	10	162	63
Krmné směsi	35	35	76	85	1577	2180
Brambory	10	8	12	17	52	30

Byl proveden screening promotorů 35S a FMV, terminátoru NOS, genů bar, cry 1A(b), cp4 epsps, nptII a pat. Ve vzorcích sóji byly kvalitativně detekovány transgeny MON 40-3-2 a MON89788; v kukuřici byl kvalitativně stanoven transgen MON810. U řepky byl kvalitativně stanoven transgen Topas 19/2; ve vzorcích kompletních krmných směsí byly kvalitativně detekovány transgeny MON40-3-2, MON87701, MON89788, MON810, MIR604, DAS59122 a GT73.

2.7.5 Řešení vývojových úkolů

Bylo zahájeno řešení čtyř nových vývojových úkolů pro potřeby analýz hnojiv a půdy, dvou nových vývojových úkolů pro analýzu krmiv, dvou úkolů pro testování vlastností odrůd a devíti úkolů pro potřeby NRL resp. více technických odborů. V roce 2013 bylo dokončeno 20 vývojových úkolů. Výsledky vývojových úkolů jsou průběžně publikovány v Bulletinu NRL, který je zveřejněn elektronicky na www.ukzuz.cz.

2.7.6 Legislativní činnost

Pracovníci NRL se podíleli na přípravě pozic pro jednání „Stálého výboru - výživa zvířat“ a aktivně se účastnili formou připomínek pokračující revize Nařízení ES č. 152/2008, příloha V, část B Stanovení obsahu dioxinů (PCDD/PCDP) a polychlorovaných bifenyly (PCB) s dioxinovým efektem. Pokračovala spolupráce s odborem pro vztahy s EU při MZe při konzultacích o překladech legislativních dokumentů. Tuto činnost ministerstvo velmi oceňuje. Vybraní pracovníci NRL se zúčastnili jednání pracovních komisí Legislativní rady vlády ve věci novely Sazebníku náhrad nákladů za odborné a zkušební úkony vykonávané v působnosti ÚKZÚZ. Vyhláška č. 27/2013 Sb. nabyla účinnosti dne 1. 3. 2013. V druhé polovině roku byla zpracovávána nová vyhláška nahrazující vyhlášku č. 528/2004 Sb., o požadavcích na národní referenční laboratoře a referenční laboratoře.

2.7.7 Přístrojové vybavení zakoupené v r. 2013

Místo určení	Název	Částka Kč
RO Brno	Klimatizační jednotka Sinclair	53 615
	Přístroj na stanovení čísla poklesu FN 1900	459 800
	Kapalinový chromatograf Agilent 1260 Infinity	1 549 748
	Laboratorní sušárna Venticell 55	53 469
	Detektor MS/MS	2 417 661
OMB	Klimatizace Hitachi	55 833
	Spektrofotometr SPECORD 50 Plus s průtokovou kyvetou	315 288
	Mikrodestičkový fotometr EPOCH Reader	214 479
	Plynový chromatograf Agilent 7890B - Česko-polský projekt	956 219
RO Opava	Laboratorní muflová pec L09/12 Industry	68 500
	Mineralizační blok MB 442 BH	79 714
	Analytické váhy Sartorius	60 379
Celkem		6 284 709

2.7.8 Mezilaboratorní porovnávací zkoušky ÚKZÚZ (MPZ ÚKZÚZ)

V roce 2013 bylo zorganizováno **10** řádných a **5** mimořádných MPZ ÚKZÚZ, kterých se zúčastnilo celkem 140 laboratoří. Přehled MPZ ÚKZÚZ v r. 2013 je uveden v tabulce.

MPZ ÚKZÚZ 2013	Počet period	Počet vzorků	Počet účastníků/ z toho zahraničních
Analýza půd	2	6	47/8
mimořádné MPZ (půdní dusík)	1	3	23/1
Analýza kalů a sedimentů	2	4	31/2
Analýza rostlinného materiálu	2	6	36/3
Analýza krmiv	2	6	80/25
mimořádné MPZ (ADF, NDF)	1	3	25/5
mimořádné MPZ (síra)	1	3	19/2
mimořádné MPZ (selen)	1	3	11/4
mimořádné MPZ (těžké kovy)	1	3	18/10
Doplňkové látky v krmivech - kokcidistatika	1	8	17/8
Doplňkové látky v krmivech - vitamíny	1	2	19/9
Analýza semen olejnin	1	3	21/0
Mykotoxiny v krmivech a potravinách	1	2	31/12
ELISA	1	4	6/0
Detekce živočišných proteinů	1	4	7/3

2.7.9 Pověřování externích laboratoří

Byly uskutečněny pravidelné kontrolní audity v laboratořích u subjektů s potvrzeními vydanými v minulých letech. Na základě žádostí o změnu rozsahu již vydaných potvrzení byla vydána potvrzení s provedenými změnami. V roce 2013 zažádal jeden nový subjekt o vydání potvrzení o způsobilosti k provádění analytických stanovení půd, rostlinného materiálu a krmiv. Žadatel splnil všechny podmínky a byla mu vydána nová potvrzení o způsobilosti.

2.7.10 Akreditace a certifikace

Pravidelný dozorový audit ČIA proběhl na pracovištích OSARK Lípa a RO Praha. Posuzování proběhlo podle plánu. Na základě vydání nových JPP Testování odrůd byly změněny identifikace zkušebních postupů u zkoušek odrůd a krmiv podle číselníku metod. V průběhu auditu nebyla nalezena žádná neshoda. Podle požadavků NRL byla v dubnu 2013 vydána nová Příloha k osvědčení o akreditaci. Na pracovišti OMPZ se také konala pravidelná dozorová návštěva pracovníků z ČIA, která proběhla bez neshodných nálezů. V rámci tohoto dozoru byl akreditován nový program zkoušení způsobilosti na stanovení mykotoxinů v krmivech a potravinách. Z tohoto důvodu bylo vydáno nové Osvědčení o akreditaci pro oddělení mezilaboratorních porovnávacích zkoušek jako pro poskytovatele programů zkoušení způsobilosti.

2.7.11 Mezinárodní projekty

Byla zahájena úzká spolupráce v CEN/TC260 WG7 při definování nového mandátu pro metody stanovení mikroelementů v minerálních hnojivech. Byl připraven tendr a zorganizováno konsorcium řešitelů. EK vyhodnotila podaný tendr jako nejlepší a byla připravena smlouva pro konsorcium ÚKZÚZ–AGES–YARA, které zpracuje potřebné normy. Tyto normy nahradí zastaralé postupy v Nařízení 2003/2003/ES pro stanovení mikroelementů v minerálních hnojivech. Pracoviště NRL se v přípravné fázi podílela na laboratorní činnosti pro tyto normy. K financování byl schválen projekt Rizika a přínosy aplikace exogenní organické hmoty na půdu. Pracovníci NRL zajišťovali ve spolupráci s dalšími TO koordinaci a realizaci odborných a administrativních aktivit, která zahrnovala založení a údržbu pokusu, odběr půd z vybraných ploch bazálního monitoringu, provedení ekotoxikologických analýz a zřízení www stránky. Pracovník NRL vyškolil kolegyně

z partnerského Ústavu agrofyziky polské akademie věd v Lublinu pro provádění molekulárně-biologických analýz. Pracovníci NRL aktivně vystoupili na odborném semináři pořádaném v rámci projektu v Kravařích u Opavy. Ve spolupráci se zástupci z Německa byla podána přihláška k tendru na vypracování normy pro stanovení vitamínu A, E a D v krmivech v rámci III. mandátu v CEN 327.

Evropská a mezinárodní standardizace

Specialisté NRL pracují v několika technických skupinách ISO (190,134,34) a CEN (345, 327, 223, 400). Od roku 2011 také v CEN 260, v pracovní skupině pro metody zkoušení hnojiv. Přípomínky k projednávaným materiálům byly zasílány průběžně podle schváleného harmonogramu v průběhu celého roku ke všem základním oblastem (chemické metody, vzorkování, ekotoxikologie, půdní biologie a půda a životní prostředí). Finálním výstupem jsou technické normy.

Spolupráce s Referenčními laboratořemi Evropských společenství (EU RL)

NRL ÚKZÚZ je podle Nařízení č. 882/2004/ES jmenována jako

- Národní referenční laboratoř pro rezidua pesticidů v obilovinách a krmivech
- Národní referenční laboratoř pro těžké kovy v krmivech
- Národní referenční laboratoř pro mykotoxiny v krmivech
- Národní referenční laboratoř pro doplňkové látky v krmivech.

Vybraní specialisté NRL se zúčastnili pracovních setkání zástupců Národních referenčních laboratoří (NRL), která pořádají příslušné EU RL a NRL ÚKZÚZ se zúčastnila příslušných kruhových testů.

2.7.12 Publikace a prezentace na odborných akcích

Bylo vydáno 5 publikací k mezilaboratorním porovnávacím zkouškám (MPZ ÚKZÚZ). Tři čísla Bulletinu NRL byla zveřejněna elektronicky na internetových stránkách ústavu. Byly aktualizovány a doplňovány JPP Zkoušení krmiv, JPP Analýza půd a JPP Testování odrůd. Byly revidovány resp. nově sepsány texty JPP Analýza rostlinného materiálu. Byly zahájeny práce na revizi JPP Zkoušení hnojiv. V průběhu roku 2013 publikovali specialisté NRL v mnoha odborných časopisech, prezentovali práci NRL na konferencích a seminářích. Pro odbornou veřejnost i pracovníky ústavu byl uspořádán seminář Mykotoxiny a zemědělská produkce. Semináře se zúčastnilo přes 150 zájemců o tuto problematiku. Webové stránky ústavu včetně všech informací potřebných pro NRL byly v létě 2013 migrovány pod platformu eAgri (resortní portál MZe).

Podrobné informace o činnosti NRL jsou uvedeny ve Výroční zprávě o činnosti NRL za rok 2013, která je zveřejněna na internetových stránkách ústavu.

3. Mezinárodní vztahy

3.1 Spolupráce s mezinárodními organizacemi

Udržování kontaktů a spolupráce s orgány Evropské unie, mezinárodními organizacemi a zahraničními institucemi obdobného charakteru představovaly nedílnou součást odborných činností ústavu v roce 2013. Experti ÚKZÚZ zastupovali ČR v orgánech EU, v pracovních skupinách Rady EU a výborech Evropské Komise; probíhala také spolupráce s mezinárodními organizacemi, jako jsou např. UPOV, ISTA, OIV, OECD.

3.2 Účast v mezinárodních projektech

1. ***Inovace a rozšíření výuky zaměřené na problematiku životního prostředí na PřF MU.*** Cílem tohoto projektu je vytvořit kvalitní systém environmentální výuky na PřF MU, aby vzdělával absolventy lépe připravené na potřeby trhu práce a systematicky vzdělané v oblasti trvale udržitelného rozvoje. ÚKZÚZ by spoluřešitel tohoto projektu. Tento projekt je financován z programu ERDF.
2. ***Příprava Evaluační zprávy systému kontroly a certifikace rostlinného rozmnožovacího materiálu v Bosně a Hercegovině.*** Na základě požadavku České rozvojové agentury ÚKZÚZ řešil projekt z programu české rozvojové pomoci pro Bosnu a Hercegovinu, za účelem zhodnocení současného stavu systému kontroly a certifikace rostlinného rozmnožovacího materiálu.
3. ***Institucionální podpora certifikace a kontroly rostlinného materiálu*** z programu české rozvojové pomoci pro Bosnu a Hercegovinu a spolufinancování USAID. Tento tříletý projekt, jehož hlavním řešitelem je ÚKZÚZ, pomůže k zavedení fungujícího systému certifikace rostlinného rozmnožovacího materiálu. Mimo odstranění překážek při exportu a narovnání podmínek na místním trhu, dojde i k posílení postavení spotřebitele na trhu
4. ***Rizika a přínosy aplikace exogenní organické hmoty na půdu*** z Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007–2013. ÚKZÚZ je vedoucím partnerem tohoto projektu. Hlavním cílem programu je přeshraniční spolupráce a rozvoj česko-polského pohraničí. Důraz je kladen na posílení dostupnosti a zlepšení kvality životního prostředí, prevenci rizik, rozvoj podnikatelského prostředí, rozvoj cestovního ruchu, na podporu vzdělávání a celoživotního učení a na přeshraniční spolupráci mezi místními komunitami a institucemi na obou stranách hranice

4. Interní audit

4.1 Úvod

Organizace a statut odboru auditu a řízení kvality

Organizace odboru vychází z aktuální verze organizačního řádu, který definuje postavení odboru v rámci ústavu (viz bod 1.2 OŘ). Organizační uspořádání splňuje základní požadavek na nezávislost interních auditorů na ostatních útvech ústavu a odbor je přímo podřízen řediteli ústavu.

Statut odboru upřesňuje Statut interního auditu vydaný nařízením ředitele Odboru auditu a řízení kvality (OARK) č. 2. Statut interního auditu ústavu vymezuje zejména:

- právní podporu interního auditu,
- účel a rozsah interního auditu v ústavu,
- pravomoci, povinnosti a odpovědnosti auditora včetně omezení auditů,
- etický kodex interního auditu.

Plány, cíle zaměření interních auditů na rok 2013

Hlavní strategické cíle stanovené Politikou kvality OARK plníme průběžně, dílčí cíle, které na strategické cíle navazují, jsou součástí politiky kvality odboru. Hlavní strategické cíle jsou:

- efektivní systém řízení kvality interních auditů a analýz hospodaření
 - ~ dosahujeme prostřednictvím organizace práce (stanovené auditorské týmy), plánováním, revizí vnitřních předpisů, apod.
 - ~ revizemi směrnic pro výkon interního auditu a pro řízení neshod, zjištění, nápravná a preventivní opatření (účinnost od 1. 6. 2012) – *provést do konce roku 2013 revizi v souvislosti se sloučením ústavu a SRS od 1. 1. 2014 (splněno - revize 9. 12. 2013).*
- objektivita auditů je dána:
 - ~ prací s doložitelnými informacemi, skutečnostmi a fakty,
 - ~ nezávislostí vlastního úsudku,
 - ~ obsahem komentářů a vyjádření auditovaných ve zprávách z auditů,
- spolupráce s ostatními organizačními útvary
 - ~ spolupracujeme během auditů a při zlepšování řídicích a kontrolních mechanismů auditovaných procesů,
 - ~ je nutná při tvorbě, revizích a připomínkování řízených dokumentů,
 - ~ ředitelé org. útvarů hodnotí kvalitu práce sekcí/odborů a jednou ročně popisují systém hodnocení a jeho výsledky v přezkumu managementu kvality org. útvaru,
- průkaznost výsledků IA
 - ~ neshody, zjištění nebo doporučení uváděné ve zprávách vycházejí z objektivně nalezených a doložitelných skutečností - pouze z nich mohou vycházet neshody, zjištění nebo doporučení, neuvádíme předpoklady nebo úmysly, pokud ano, nesmějí být východiskem pro neshodu, zjištění nebo doporučení,
 - ~ výsledky interních auditů jsou prezentovány na poradách vedení,
 - ~ výsledky a ujištění z auditů slouží jako možný podklad k rozhodování vedení ústavu a řediteli ústavu.

Dílčí cíle odboru:

- dílčí cíle jsou rozděleny na cíle odboru jako celku a cíle zaměřené na oblast odborných auditů a auditů hospodaření a finanční kontroly,
- cíle se daří plnit průběžně během roku, dva z cílů byly splněny částečně (audit inventarizací – posun termínu auditu) a jeden cíl splněn nebyl (tvorba rizikové analýzy agend a činností pro účely plánování interních auditů – riziková analýza odložena na období po ukončení slučovacího procesu ÚKZÚZ a SRS).

Vzdělávání

Základní principy

- vzdělávání plánují sekce a odbory ve spolupráci s Personálním oddělením, celkový plán vzdělávání schvaluje ředitel ústavu, v plánech jsou zahrnuty možnosti nabízené Personálním oddělením i možnosti vlastní,
- akce mimo plán schvaluje ředitel Sekce ekonomické a správní,
- plány eviduje Personální oddělení.

Poměrně častým jevem je rušení vzdělávacích akcí pro nedostatek účastníků nebo z finančních důvodů.

Plán a hodnocení vzdělávacích akcí

Náklady+DPH / Kč	počet lidí	Název vzdělávací akce	Pořadatel (školitel)	Termín akce	Celková cena	lektor	hodnocení
2142	3	Novela zákona č. 320/2001 o finanční kontrole	ČMÚD	květen nebo červen	6426	Dvořák	dobrá úroveň, téma modifikováno - Kontrolní řád, novela zákona neproběhla
0	3	Budoucnost a koncepce EZ	SÚK	7. - 8.2.2013	0	metodici sekce	dobrá úroveň
7259	2	Asertivita v pracovní praxi	TUTOR	3.4 - 4.4.2013	13792		zrušeno pro nedostatek účastníků
		zkušenosti s DPH				zatím bez určení	neproběhlo

Porady

Porady odboru pořádáme 2 – 4x ročně, v roce 2013 byly uskutečněny celkem dvě velké porady. Ředitel odboru ve spolupráci s auditorskými týmy stanoví program porady, vyhodnotí plnění úkolů z předešlého období, stanoví úkoly na období příští včetně termínů plnění. Součástí porad jsou informace z vedení ústavu a přizvanými hosty jsou vždy ředitel ústavu a ředitelé sekcí.

4.2 Interní audit

Systém interního auditu je realizován v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a jeho prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., v souladu s normami ISO 9001:2008 a ISO 19011:2012. Odbor auditu a řízení kvality provádí tyto základní typy interních auditů:

- audity v oblasti finanční kontroly podle zákona o finanční kontrole (finanční audity),
- odborné audity ve smyslu Nařízení EP a Rady č. 882/2004 (audity výkonnosti a efektivity úředních kontrol a zkušebnictví, administrativních procesů, atd.),
- systémové audity řízení kvality v souladu s ČSN EN ISO 9001:2009 (audity systémů).

V roce 2013 byly auditovány následující procesy:

- úřední kontroly,
- registrace krmiv, hnojiv, trvalých kultur, odrůd, osiv, atd.,
- metodické a inspekční činnosti,
- zkušebnictví,
- systémy a kvalita řízení,
- finanční analýzy a vnitřní kontrolní mechanismy týkající se financí (VKS, veřejné zakázky, evidence majetku, systém výběru, evidence a účtování DPH, atd.).

Každý audit byl analýzou procesu, kterou bylo možné provést pouze s pomocí jasně stanovených kritérií auditu podle typu a povahy auditovaného procesu. Hlavními obecnými kritérii interních auditů byly zejména:

- požadavky z právních předpisů,
- požadavky technických a systémových norem a standardů,
- požadavky z vnitřních předpisů ústavu.

Výsledky interních auditů byly součástí zpráv z jednotlivých auditů a byly pravidelně prezentovány na poradách vedení ústavu. Výsledky auditů v rámci auditovaných procesů hodnotí zejména:

- organizační zajištění auditovaných procesů a auditovaných činností včetně jejich účinnosti,
- přidělené zdroje,
- oblasti vymezené zákonem o finanční kontrole a dalšími zvláštními právními předpisy včetně jejich plnění,
- dodržování pravidel řízení dokumentace ústavu,
- dodržování norem ISO a mezinárodních standardů, dodržování vnitřních předpisů ústavu.

Výsledky auditů obsažené ve zprávách slouží vedení ústavu jako zdroj informací o:

- dodržování požadavků uvedených v právních a vnitřních předpisech,
- nastavení řídicích a kontrolních systémů,
- faktické i ekonomické účinnosti a přiměřenosti úředních kontrol a zkušebnictví.

Popsaná koncepce interního auditu a prezentace výsledků interních auditů umožňuje přijmout včas nápravná, lépe však preventivní opatření v případech, kdy jsou auditem nalezeny neshody, zjištění a doporučení ve smyslu zákona o finanční kontrole a vnitřních předpisů.

Program auditů na rok 2013

Program auditů (viz Tabulka) na daný rok připraví ředitel Odboru auditu a řízení kvality ve spolupráci s vedoucími týmů auditorů a při sestavování Programu bere v úvahu podněty dané vedením ústavu. Ředitel Odboru auditu a řízení kvality předkládá Program auditů ke schválení řediteli ústavu. Ředitel OAŘK předloží Program auditů do 15. 1. k podpisu řediteli ústavu. Program auditů nabývá účinnosti dnem po schválení ředitelem ústavu. Schválený Program auditů slouží zároveň jako pověření ředitele ústavu k provedení interních auditů. Originál schváleného Programu auditů na příslušný rok je uložen na ředitelství ústavu a druhý na Odboru auditu a řízení kvality. Program auditů je zaměstnancům k dispozici ve spisové službě (systém e-Spis) a intranetu eAgri. Program auditů je možné v průběhu roku doplňovat, a to podle požadavků ředitele ústavu, z podnětu ředitele sekce/odboru nebo pokud při provádění auditu vyvstane nutnost provést mimořádný audit na jiném pracovišti ústavu.

Program auditů na rok 2013:
Odborné audity

Číslo auditu	Auditovaný útvar	Místo auditu	Cíle auditu	Kalendářní měsíc												Vedoucí týmu auditorů
				Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	
1/2013/OA+QMS	OOS – Oddělení trvalých kultur	Brno Praha	Audit kontrolních činností, související s trvalými kulturami. Audit plnění požadavků normy ČSN EN ISO 9001:2009 (vypořádání zjištění, neshody)	x	x											Mgr. Kubová Ing. Faktor
2/2013/OA	OdZI	Brno, Praha	Audit systému úředních kontrol		x											Mgr. Kubová Ing. Faktor
3/2013/OA+QMS	NOÚ – vybrané zkušební stanice	Brno Lysice Oblekovice Hradec n/S	Audit rozsahu činností. Audit plnění požadavků normy ČSN EN ISO 9001:2009			x	x									Mgr. Kubová Ing. Faktor
4/2012/OA	OdZI	Opava Plzeň	Audit systému úředních kontrol					x								Mgr. Kubová Ing. Faktor
5/2013/OA	OdZI	Planá	Audit systému úředních kontrol								x	x				Ing. Faktor
6/2013/OA	OdZI	Havlíčkův Brod	Audit systému úředních kontrol										x			Mgr. Kubová

Číslo auditu	Auditovaný útvar	Místo auditu	Cíle auditu	Kalendářní měsíc												Vedoucí týmu auditorů
				Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	
7/2013/OA	OdZI	Chrastava	Audit systému úředních kontrol									x	x			Ing. Faktor
8/2013/OA+QMS	KÚ – Oddělení informatiky	Brno Havlíčkův Brod Praha	Audit rozsahu činností a kompetencí. Audit plnění požadavků normy ČSN EN ISO 9001:2009 (vypořádání zjištění, neshody)											x		Mgr. Kubová Ing. Faktor
9/2013/QMS	SÚK OZI	Brno	Audit plnění požadavků normy ČSN EN ISO 9001:2009		x			x			x	x	x			Mgr. Kubová Ing. Faktor

Finanční audity a audity hospodaření

Číslo auditu	Auditovaný útvar	Místo auditu	Cíle auditu	Kalendářní měsíc												Vedoucí týmu auditorů
				Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	
1/2013/FA	SES		Systém výběru a evidence a účtování DPH + QMS OMS	x	x	x										Ing. Beránek
2/2013/FA	SES, KÚ, OPZ		Zařazování a vyřazování majetku				x	x	x							Ing. Beránek
3/2013/FA	OOS, NRL, OPZ, OMS		Systém VZ malého rozsahu							x	x					Ing. Beránek

4.2.2 Výsledky interních auditů

Celkem v roce 2013 proběhlo

- 7 interních auditů odborných činností a QMS (roční program 8 auditů)
- 1 interní audit QMS v Kanceláři ústavu (roční program 1 audit)
- 4 finanční kontroly a analýzy hospodaření (roční program 5 auditů)
- 5 externích auditů
 - ~ 1 externí recertifikační audit plnění požadavků ČSN EN ISO 9001:2009
 - ~ 2 dozorové audity ČIA v NRL
 - ~ 1 dozorový audit ČIA v NRL osiv
 - ~ 1 dozorový audit ISTA v NRL osiv

Interní audit č. 9/2013/OA+QMS plánovaný na SÚK a OZI proběhl společně s audity č. 2, 4, 5, 6, 7. Plánovaný finanční audit č. 4/2013/FA neproběhl, bude součástí auditu VKS ve sloučené organizaci v roce 2014.

Celkem interní audit identifikoval 3 zjištění a cca 40 doporučení. Zjištění se týkaly procesu fakturace a kompletace účetních dokladů a nedostatků při dodržování ustanovení ve vnitřních předpisech ústavu zejména v oblasti IT.

Doporučení se týkala drobných nedostatků ve výkonu různých procesů, které útvary ústavu vykonávají, zejména v oblasti metodické podpory, systému úředních kontrol, účetnictví, zařazování a vyřazování majetku, systému zadávání veřejných zakázek malého rozsahu mimo působnost zákona o VZ, VKS.

Výsledky finanční kontroly

Finanční kontrolu realizují pověřeni pracovníci ústavu prostřednictvím vnitřního kontrolního systému (VKS) v souladu se zákonem o finanční kontrole. VKS popisuje v kapitole XIII HŘ principy řídicí kontroly jako předběžné, průběžné a následné kontroly finančních operací. V principu jde o kontrolu po linii příkazce operace – správce rozpočtu – hlavní účetní. Příkazce odpovídá za věcnou správnost a hospodárnost operace, správce rozpočtu za finanční prostředky, které jsou k danému účelu k dispozici a hlavní účetní za správnou a včasnou administraci finanční operace.

Průběžné sledování VKS vedení ústavu zajišťuje zejména pomocí:

- jednotlivých stupňů VKS (předběžná – příkazce, správce rozpočtu, průběžná – příkazce, hlavní účetní a následná kontrola – příkazce, vedoucí zaměstnanci),
- organizační nezávislosti interního auditu,
- programu a plánů interních auditů,
- dokumentovaných postupů pro VKS a výkon interních auditů,
- ostatních vnitřních předpisů ústavu,
- porad organizačních útvarů a vedení ústavu, kde jsou projednávány:
 - ~ finanční možnosti, čerpání rozpočtu, výše nákladů,
 - ~ výsledky interních auditů.

V roce 2013 jsme provedli 4 audity z 5 plánovaných a VKS byl prověřen prostřednictvím interního auditu č. 5/2013/FA s návrhem úprav v elektronickém systému VEMA.

Přehled interních auditů za rok 2013

č. auditu	útvary	proces	stav
1/2013/OA+QMS	OOS - ODTK	Audit kontrolních činností souvisejících s trvalými	😊

č. auditu	útvár	proces	stav
		kulturami	
2/2013/OA+QMS	OdZI Brno, Praha	Audit systému úředních kontrol	☺
3/2013/OA+QMS	NOÚ, ZS Lysice, ZS Hradec n/S, ZS Oblekovice	Audit rozsahu činností a plnění požadavků ISO 9001	☺
4/2013/OA+QMS	OdZI Opava, Plzeň	Audit systému úředních kontrol	☺
5/2013/OA+QMS	OdZI Planá n/L	Audit systému úředních kontrol	☺
6/2013/OA+QMS	OdZI H. Brod	Audit systému úředních kontrol	☺
7/2013/OA+QMS	OdZI Chrastava	Audit systému úředních kontrol	☺
8/2013/QMS	KÚ, Odi - Brno	Audit plnění požadavků normy ČSN EN ISO 9001:2009	☺
9/2013/OA+QMS	SÚK, OZI	Audit plnění požadavků normy ČSN EN ISO 9001:2009	☺ - prováděn v rámci auditů č. 2, 4, 5, 6 a 7

Přehled interních finančních auditů za rok 2013

č. auditu	útvár	proces	stav
1/2013/FA	SES OMS	Systém výběru, evidence a účtování DPH + QMS	☺
2/2013/FA	SÚK, KÚ, OPZ	Audit systému zařazování a vyřazování majetku	☺
3/2013/FA	OOS, NRL, OPZ, OMS	Systém VZ malého rozsahu	☺
4/2012/FA	SES	Systém sledování nákladů a jeho návaznost na VKS	⊗ - audit č. 4 neproběhl, nutná součinnost se SRS, bude součástí auditu VKS během roku 2014
5/2012/FA	SES	VKS	☺

Externí dozorové audity:

- [1 externí dozorový audit plnění požadavků ČSN EN ISO 9001:2009:](#)

Doporučení/příležitosti ke zlepšení/další poznámky:

Pozn.: společnost je povinná zabývat se níže uvedenými doporučeními/příležitostmi ke zlepšení/dalšími poznámkami a je na jejím rozhodnutí, zda přijme nápravná a preventivní opatření k jejich eliminaci. V rámci další auditní návštěvy mohou být tato zjištění, budou-li opět identifikována, maximálně přehodnocena jako malé neshody.

- cíle kvality za celý ústav prezentovat jednotně – hlavní obecné cíle kvality definuje politika kvality ústavu a na ně navazují cíle jednotlivých sekcí/odborů, díky rozsahu a rozdílnosti procesů a činností není souhrnná prezentace cílů kvality přínosem,
- doporučeno přenastavit nastavení procesů, např. co sekce, to proces, příliš rozmělněné procesy nemají pozitivní vliv na efektivitu systému managementu kvality, spíše zvyšují nároky na administrativu – lze dosáhnout pouze u útvarů s jednotnými procesy což je pouze Odbor auditu a řízení kvality,
- příliš košaté dokumentované postupy nepřinášejí nic pozitivního (zejména ve společnosti, kde pracují erudovaní lidé a kde jsou požadavky z velké části definovány právními a jinými předpisy nebo normami – zprehlednit a zjednodušit interní předpisy a dokumentované postupy je jedním z hlavních cílů pro další období),
- 4 externí dozorové audity plnění požadavků ČSN EN ISO 17025 a 17043
 - 2 audity mise Evropské komise DG SANCO
 - SGS – dozorový certifikační audit
 - 2 dozorové audity ČIA

Přehled externích dozorových auditů

č. auditu	proces	stav
mise Evropské komise DG SANCO	prověřit systém auditů ve smyslu čl. 8, odst. 3, Nařízení EP a Rady č. 882/8004 o úředních kontrolách	😊
SGS – dozorový certifikační audit	Audit systému managementu kvality ve smyslu normy ČSN EN ISO 9001:2009	😊
1 dozorový audit ČIA	Systémová kritéria dle ČSN EN ISO IEC 17025/2005	😊
1 dozorový audit ČIA	Systémová kritéria dle ČSN EN ISO IEC 17025/2005	😊
mise Evropské komise DG SANCO	ověření schopnosti včasné reakce při MU (např. ze systému RASFF)	😊

4.3 Závěr

Procesy a činnosti Odboru auditu a řízení kvality se každoročně vyvíjejí a pro další období budou mimo jiné zahrnovat i výkon interního auditu v oblasti rostlinolékařské péče a to zejména:

- identifikace procesů v rámci RL péče,
- organizační zajištění,
- kategorizaci činností v oblasti kontrol, šetření a monitorovacích procesů.

Celkové návrhy na zlepšování procesů a činností odboru jsou následující:

- dále racionalizovat plány a programy auditů (lépe volit a konzultovat zaměření jednotlivých auditů),
- přispět ke snížení administrativy ústavu,
- zkrátit prodlevu při podpisu auditovaného, distribuci a ukládání zpráv,
- podílet se na revizích řídicích dokumentů,
- podílet se na rozvoji systémů DMS a intranetu,
- prohloubit spolupráci a součinnost s řediteli sekcí a více v rámci odborných auditů využívat odborníky jednotlivých organizačních útvarů,
- více propojovat závěry z OA a QMS se závěry FA.